

APSTIPRINU:
SIA LSEZ "DUNA"

2023. gada ____.

(amats, vārds, uzvārds)

(paraksts)

SASKAŅO:
Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta Kurzemes reģiona pārvalde

2023. gada ____.

(strukturvienība, amats, vārds, uzvārds)

(paraksts)

SIA LSEZ „DUNA”

kravu pieņemšanas, glabāšanas un pārkraušanas uzņēmuma
Atslēdznieku ielā 33A, Liepājā un Liepājas ostas pietātnēs Nr.
62 un 63

CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS

Dokumentu izmaiņu reģistrs

202__ . gada ____.	
202__ . gada ____.	
202__ . gada ____.	

Saturs

Ievads	5
1.Paaugstinātas bīstamības objekta nosaukums, atrašanās vietas adrese un zemesgabala kadastra apzīmējums	7
2.Informācija par paaugstinātas bīstamības objekta ģeogrāfisko izvietojumu un objekta apkārtnes meteoroloģiskais, hidroloģiskais un klimatiskais raksturojums	8
3.Paaugstinātas bīstamības objekta un tā darbības raksturojums	10
3.1.Darba laiks, cilvēku skaits objektā darba laikā un ārpus darba laika	10
3.2.Tehnoloģiskie procesi un iekārtas	10
3.3.Vispārīgs inženiertehnisko sistēmu un aprīkojuma raksturojums	12
3.3.1.Ūdensapgāde (tai skaitā ugunsdzēsības vajadzībām)	12
3.3.2.Kanalizācija	12
3.3.3.Elektroapgāde	12
3.3.4.Siltumapgāde	13
3.3.5.Ventilācija	13
3.4.Objekta apsardzības sistēma	13
3.5.Objekta iekšējie apdraudējumi, tai skaitā bīstamās iekārtas un maksimālie objektā ražojamo, lietojamo, apsaimniekojamo vai uzglabājamo bīstamo vielu daudzumi	13
3.5.1.Objekta iekšējie apdraudējumi	13
3.5.2.Bīstamās iekārtas	14
3.5.3.Bīstamās vielas	14
4.Kopsavilkums par paaugstinātas bīstamības objekta risku novērtēšanu	15
4.1.Risku scenāriji	15
4.2.Risku matrica	17
5.Ziņas par paaugstinātas bīstamības objekta apkārtnes teritoriju, kuru var ietekmēt avārija, tai skaitā informācija par to iedzīvotāju un blakus esošo objektu skaitu, kurus var ietekmēt avārija paaugstinātas bīstamības objektā	19
6.Informācija par civilās aizsardzības organizāciju paaugstinātas bīstamības objektā un ziņas par atbildīgajiem darbiniekiem un viņu pienākumiem	19
6.1.Persona (vārds un uzvārds), kas pieņem lēmumu par objekta civilās aizsardzības plāna īstenošanas sākšanu, rīcības koordinēšanu, avārijas bīstamības un sekū samazināšanas pasākumu vadīšanu objektā avārijas vai tās tiešu draudu gadījumā un kas ir atbildīga par sekū likvidēšanas pasākumu veikšanu pēc avārijas	19
6.2.Persona (vārds, uzvārds, tālruna numurs un elektroniskā pasta adrese), kas ir atbildīga par sakariem ar Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestu un citām institūcijām ikdienā un sadarbību ar minētajām institūcijām avārijas vai tās tiešu draudu gadījumā.....	19
6.3.Informācija par darbinieku pienākumiem attiecībā uz civilās aizsardzības nodrošināšanu un avāriju ierobežošanu un likvidēšanu objektā.....	19
6.4.Informācija par objektā izveidotajām reaģēšanas un sekū likvidēšanas pasākumu veikšanas vienībām vai ugunsdrošības, ugunsdzēsības un glābšanas dienestu	21
7.Informācija par darbinieku apmācību rīcībai avārijas gadījumā, civilās aizsardzības jautājumos un pirmās palīdzības sniegšanā	21
8.Apraksts par pasākumiem, kas samazina risku darbiniekiem darba vietā un citām personām, kas atrodas paaugstinātas bīstamības objekta teritorijā	22
8.1.Darbinieku brīdināšana par draudiem, informēšana par rīcību avārijas vai katastrofas gadījumā un veicamajiem aizsardzības pasākumiem, kā arī turpmākā informēšana	22
8.2.Īss apraksts par darbinieku nepieciešamo darbību pēc brīdinājuma saņemšanas.....	22
8.3.Drošības pasākumi darbiniekiem un citām personām, kas atrodas objekta teritorijā.....	22
9.Avārijas draudu reģistrēšanas un ārējās brīdināšanas pasākumu sistēmas raksturojums, norādot:.....	23
9.1.Kārtību, kādā reģistrē avārijas un avārijas draudus.....	23

9.2.Kārtību un veidu, kādā atbildīgā persona par avārijas draudiem vai avāriju ziņo Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestam, attiecīgajai pašvaldībai un citām institūcijām.....	23
9.3.Informāciju, ko iekļauj sākotnējā brīdinājumā, un kārtību, kādā sniedz turpmāko informāciju, kā arī detalizētāku informāciju, tiklīdz tā kļūst pieejama.....	24
9.4.Kārtību un veidu, kādā brīdina objektā nodarbinātos, objekta apakšuzņēmējus, apakšnomniekus un apmeklētājus, kā arī iedzīvotājus	24
10.Informācija par pasākumiem, kas:.....	25
10.1.Nodrošina avārijas draudu ierobežošanu un likvidēšanu, lai tie nepāraugtu avārijā, bet avārijas gadījumā – tās ierobežošanu, kontroli un likvidēšanu paaugstinātas bīstamības objekta teritorijā, kā arī samazina avārijas draudu vai avārijas iedarbību un nodarīto kaitējumu	25
10.2.Saistīti ar cilvēku un vides aizsardzību paaugstinātas bīstamības objekta teritorijā avārijas gadījumā	25
10.3.Nepieļauj vai aizkavē avārijas seku izplatīšanos ārpus paaugstinātas bīstamības objekta teritorijas..	26
10.4.Nodrošina iedzīvotāju brīdināšanu un turpmāku savlaicīgu informācijas sniegšanu iedzīvotājiem apdraudētajā teritorijā, kur tas nepieciešams.....	26
10.5.Nodrošina piesārņotās vietas izpēti, sanāciju un vides atjaunošanu, lai likvidētu avārijas iedarbību uz cilvēkiem vai vidi	26
11.Detalizēts šādu būtiskāko avārijas gadījumā nodrošināmo pasākumu apraksts (ja nepieciešams, pievienojot atbilstošus attēlus).....	27
11.1.Evakuācijas pasākumi	27
11.2.Pirmās palīdzības un neatliekamās medicīniskās palīdzības pasākumi cietušajiem	27
11.3.Sabiedriskās kārtības uzturēšana paaugstinātas bīstamības objektā un īpašuma apsardze	28
11.4.Alternatīvā enerģijas avota nodrošināšana	28
11.5.Paaugstinātas bīstamības objekta darbības nodrošināšanas vai tās drošas pārtraukšanas pasākumi...28	28
11.6. Preventīvie, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi	28
11.7.Pasākumi pēc avārijas, kas nepieciešami, lai novērstu, likvidētu vai būtiski samazinātu avārijas ietekmi uz cilvēkiem vai vidi	33
12.Apraksts par rīcību avārijas draudu vai avārijas nevēlamo seku apjoma vai smaguma samazināšanai vai ierobežošanai un stāvokļa kontrolei, norādot iekārtas, kas jāargā vai jāglābj no avārijas ietekmes, kā arī avārijas izejas, pulcēšanās vietas un evakuācijas ceļus un kārtību, kādā apstādināmi tehnoloģiskie procesi, iekārtas vai objekti	33
13.Resursu (arī materiālo rezervju, signalizācijas un citu drošības iekārtu, atbilstoši apmācītu darbinieku un citu pieejamo resursu) raksturojums, norādot:	33
13.1.Resursus, kas pieejami paaugstinātas bīstamības objektā:	33
13.1.1.Agrīnās brīdināšanas sistēma, sakaru nodrošinājums	33
13.1.2.Ugunsdrošības un ugunsdzēsības inženiertehniskās sistēmas un aprīkojums	34
13.1.3.Paaugstinātas bīstamības objekta reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumu veikšanas vienības vai ugunsdrošības, ugunsdzēsības un glābšanas dienesta materiāltehniskais nodrošinājums	36
13.1.4.Individuālie vai kolektīvie aizsardzības līdzekļi un to izmantošanas kārtība.....	36
13.1.5.Pirmās palīdzības sniegšanai nepieciešamo materiālu saraksts un to izvietojums objektā	36
13.1.6.Inženiertehnika, transports, darbarīki, speciālais apģērbs, materiālās rezerves vai uzkrājumi	37
13.1.7.Avārijas izplatību ierobežojošās iekārtas, avārijas noplūžu savākšanas iekārtas un rezervuāri, aizsargvaļņi, avārijas piesārņojuma noteikšanas ierīces un citas cilvēka drošībai vai vides aizsardzībai paredzētas iekārtas un aprīkojums.....	37
13.2.Resursus, kurus paredzēts piegādāt no citiem komersantiem saskaņā ar savstarpējās palīdzības un sadarbības vienošanos, kā arī laiku, kādā iespējams saņemt attiecīgos resursus	37
14.Informācija par laiku, kādā pēc attiecīgās informācijas saņemšanas Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests un citi avārijas dienesti var ierasties avārijas vietā	37
15.Kārtība, kādā sniedzama palīdzība Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestam un veicamas darbības ārpus objekta teritorijas avārijas bīstamības vai seku samazināšanai.....	38

1.pielikums. Objekta plānojuma shēma

2.pielikums. Amonija nitrāta, minerāleļļas un dīzeļdegvielas drošības datu lapas

- 3.pielikums. Automātiskās ugunsgrēka atklāšanas un trauksmes signalizācijas sistēmas izvietojums objektā
- 4.pielikums. Rīcības plāns ugunsgrēka gadījumā
- 5.pielikums. Evakuācijas shēma, droša pulcēšanās vieta
- 6.pielikums. Ugunsdzēsības aparātu izvietojums objektā, ūdens ņemšanas vietas, hidranti
- 7.pielikums. Rūpniecisko avāriju riska samazināšanas pasākumu plāns
- 8.pielikums. Darbinieku tehniskās apmācības programma
- 9.pielikums. Karte mērogā 1:15 000, kurā norādīta tālākā iespējamā avāriju seku nevēlamās ietekmes zona ārpus objekta teritorijas
10. pielikums. Kanalizācijas sistēmas shēma¹

¹ Informācijas avots: Liepājas speciālās ekonomiskās zonas attīstības plāns 2018.-2035. gadam, pielikums Nr. 3 “LSEZ teritorijā pieejamie pieslēgumi kanalizācijas tīkliem”, pieejams <https://liepaja-sez.lv/en/lsez/dokumenti>

Ievads

SIA Liepājas speciālās ekonomiskās zonas (turpmāk tekstā – LSEZ) „DUNA” (turpmāk tekstā – objekts vai uzņēmums) dibināts 1991. gadā. Uzņēmuma pamatfunkcijas ir kravu pieņemšana, glabāšana un pārkraušana. Šim nolūkam kalpo Liepājas ostas 62. un 63. piestātnē esošās noliktavas, tehniskais aprīkojums un pārkraušanas laukumi.

Objektā tiek pārkrautas šādas kravas: saulespuķu sēkļu spraukumi, dolomīta šķembas, kūdra, kokskaidu granulas, metāla izstrādājumi, akmeņogles, minerālmēsli, keramzīts, šķelda, dzelzs silikāts (pirīts), graudaugi, glutēns.

SIA LSEZ "DUNA" ir saistoša Civilā aizsardzības (turpmāk tekstā – CA) plāna izstrāde atbilstoši MK 19.09.2017. noteikumu Nr.563 „Paaugstinātas bīstamības objektu apzināšanas un noteikšanas, kā arī civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas plānošanas un īstenošanas kārtība” 2.tabulas 2.punktam – amonija nitrātu saturošo minerālmēsļu kvalificējošais daudzums ir 100 t. Objektā amonija nitrātu saturošo minerālmēsļu, kas klasificēti kā bīstami, vienlaicīgais maksimālais uzglabāšanas daudzums ir 1200 t, bet maksimālais gada apgrozījums – 20 000 t. Uzņēmums klasificējams kā C kategorijas paaugstinātas bīstamības objekts.

CA plāns izstrādāts, pamatojoties uz Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likuma 14. panta 4. daļā noteikto un atbilstoši MK noteikumu Nr. 658 - 07.11.2017. ”Noteikumi par civilās aizsardzības plānu struktūru un tajos iekļaujamo informāciju” IV nodaļas prasībām.

CA plāns ir uzņēmuma civilās aizsardzības sistēmas organizācijas un tās darbības reglamentējošs iekšējais normatīvais akts.

CA plāna mērķis ir novērst vai ierobežot rūpnieciskās avārijas un citus nevēlamus notikumus, un samazināt šo avāriju ietekmi uz cilvēkiem un vidi ārpus objekta.

CA plāna uzdevumi:

1. Apzināt uzņēmuma iekšējos apdraudējumus un ar tiem saistīto avāriju attīstības variantus un iespējamās sekas;
2. Apzināt uzņēmuma ārējos apdraudējumus un to iespējamās sekas;
3. Noteikt nodarbināto pienākumus katastrofu un citu nevēlamu notikumu pārvaldīšanai;
4. Noteikt saskaņotu uzņēmuma nodarbināto rīcību iespējamo katastrofu un citu nevēlamu notikumu gadījumā;
5. Apzināt savstarpējo sadarbību ar citām valsts vai pašvaldību iestādēm, komersantiem;
6. Apzināt resursus katastrofu pārvaldīšanai.

CA plāna prognozējamais rezultāts ir uzņēmumā nodarbināto saskaņota rīcība iespējamo katastrofu vai citu nevēlamu notikumu gadījumā.

CA plāna paredzēts tā praktiskai pielietošanai (īstenošanai):

- uzņēmuma drošības sistēmas izveidošanā, uzturēšanā un pilnveidošanā;
- notikušas avārijas, tās draudu, nevēlama notikuma ierobežošanas (likvidēšanas) gadījumā;
- avārijas izraisīto seku, t.sk., apdraudējuma uzņēmuma darbiniekiem, apkārtējiem uzņēmumiem un iedzīvotājiem, kaitējuma videi, samazināšanā un/vai novēršanā;
- uzņēmuma CA sistēmas izveidošanā, tās uzturēšanā noteiktajās gatavības pakāpēs darbībām izsludinātajās ārkārtējās situācijās, izņēmuma stāvokļa, enerģētiskās krīzes, mobilizācijas, karastāvokļa, citu apdraudējumu gadījumā;

- sadarbības risinājumos ar Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestu (turpmāk tekstā – VUGD), citiem operatīvajiem dienestiem, valsts un pašvaldību attiecīgajām institūcijām, sadarbības līgumorganizācijām;
- uzņēmuma amatpersonu, tehnisko speciālistu, personāla un pārējo darbinieku motivētai apmācībai darbībām rūpnieciskās avārijas, dabas u.c. katastrofu, cita veida apdraudējuma gadījumā, to izraisīto seku likvidēšanā.

Plāns nav uzskataāms par galīgo variantu, pašmērķi un dogmu, līdz ar to ir nepieciešama:

- tā periodiska precizēšana un papildināšana;
- tā praktiska pārbaude civilās aizsardzības mācībās;
- katrai rūpnieciskai avārijai ir sava specifika, tāpēc nepieciešama racionāla pieeja to pārvaldīšanā.

Plāns ir izstrādāts 3 eksemplāros, kuri atrodas:

- VUGD;
- Objektā;
- Vietējā pašvaldībā.

1.Paaugstinātas bīstamības objekta nosaukums, atrašanās vietas adrese un zemesgabala kadastra apzīmējums

Objekta nosaukums: SIA LSEZ „DUNA”.

Vienotais reģistrācijas numurs Komercreģistrā: 42103000026.

Objekta darbības veids: Kravu iekraušana un izkraušana (52.24, versija 2.0) (Datu avots: VID, CSP, ZO.LV).

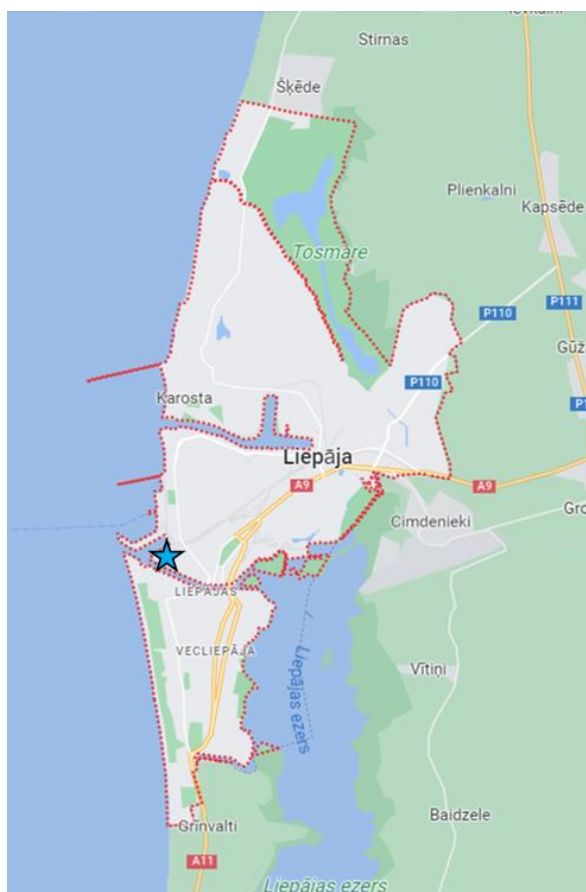
Objekta atrašanās vietas adrese: Atslēdznieku iela 33A, Liepāja, LV-3401 un Liepājas ostas piestātnes Nr. 62 un 63.

Objekta juridiskā adrese: Atslēdznieku iela 29, Liepāja, LV-3401.

Zemesgabala kadastrālais apzīmējums: 17 000 1000 23.

Uz zemes gabala atrodas beramkravu noliktavu komplekss, kas sastāv no administrācijas ēkas, beramkravu noliktavas ēkām un atklātiem uzglabāšanas laukumiem.

Komplekss paredzēts beramkravu pieņemšanai no dzelzceļa un un autotransporta, beramkravu uzglabāšanai un pārkraušanai.

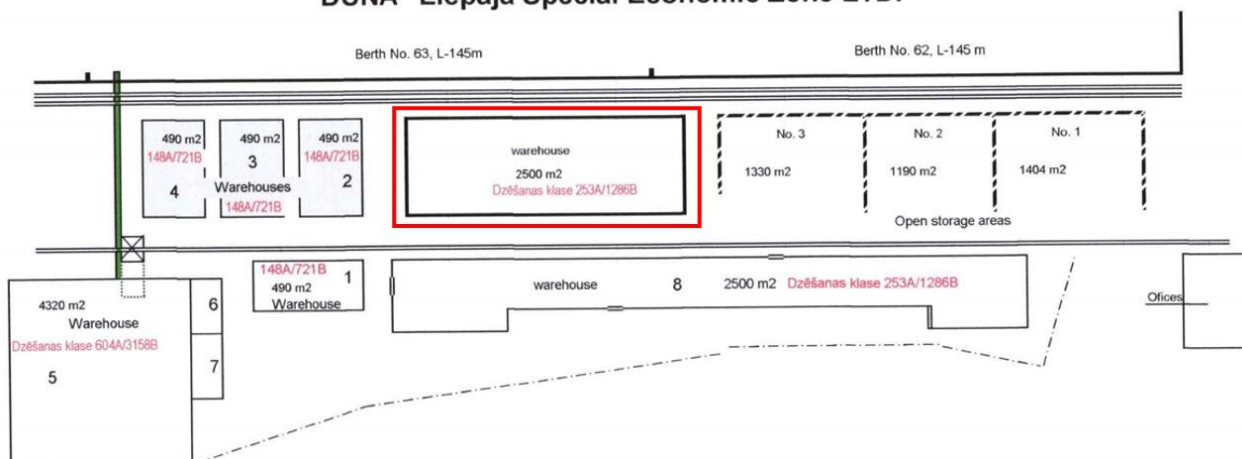

1.attēls. Uzņēmuma atrašanās vietas karte

2.attēls. Uzņēmuma atrašanās vietas karte

"DUNA" Liepaja Special Economic Zone LTD.

3. attēls. Objekta plānojums, amonija nitrāta minerālmēsli tiek uzglabāti 9. noliktavā (iezīmēta ar sarkanu)

2. Informācija par paaugstinātas bīstamības objekta ģeogrāfisko izvietojumu un objekta apkārtnes meteoroloģiskais, hidroloģiskais un klimatiskais raksturojums

SIA LSEZ "DUNA" atrodas Liepājas SEZ brīvostas teritorijā, kurai saskaņā ar Liepājas teritorijas plānojumu, noteikta Ostas termināļu un ražošanas apbūves teritorija (OK1). Ostas teritorija ietver Liepājas ostas sauszemes daļu un akvatoriju. Ostas teritorijas galvenā izmantošana ir ostas darbības nodrošināšanai un attīstībai nepieciešamo būvju būvniecība un izmantošana.

Z un ZR pusē no objekta atrodas Ziemas osta, ZA - LSEZ SIA „MOLS L” (beramkravu un ģenerālkrauvu pārkraušana un uzglabāšana), A virzienā - LSEZ SIA V. Biļuka komercfirma "EVIJA" (naftas terminālis), DA - LSEZ SIA "Transit terminālis" (naftas un šķidro ķīmisko vielu

terminālis) un SIA „EAST-WEST TRANSIT” (pašlaik darbība netiek veikta), DR atrodas SIA LSEZ "LIEPAJA BULK TERMINAL LTD" (birstošo kravu pieņemšana, glabāšana un pārkraušana).

Dzīvojamais sektors, sabiedriskās ēkas, tūrisma un rekreācijas zonas, valsts aizsargājamie kultūras pieminekļi objekta tiešā tuvumā neatrodas.

Tuvākās dzīvojamās mājas atrodas Raiņa ielā, apmēram 300 m attālumā no SIA L SEZ „DUNA” teritorijas.

1.tabulā ir apkopoti tuvākie paaugstinātas bīstamības objekti.

Paaugstinātas bīstamības objekti SIA LSEZ “DUNA” tiešā tuvumā

1.tabula

Nr. p.k.	Paaugstinātas bīstamības objekta nosaukums	Adrese	Paaugstinātas bīstamības kategorija ²	Ķīmiskās vielas	Apdraudējums	Attālums no SIA LSEZ “DUNA”
1	LSEZ SIA V. Biļuka komercfirma "EVIJA"	Upmalas iela 12/16, Liepāja	B	Naftas produkti	Siltumstarojums, toksiskie tvaiki, pārspiediens	50 m
2	LSEZ SIA "Transit termināls"	Jaunā ostmala 33/35, Liepāja	A	Naftas produkti un šķidrās ķīmiskās vielas	Siltumstarojums, toksiskie tvaiki, pārspiediens	170 m
3	LSEZ SIA "GI Termināls"	Ziemeļu iela 19C, Liepāja	A	Naftas produkti un šķidrās ķīmiskās vielas	SIA LSEZ "DUNA" nedarbojas tiešas iedarbības zonā	2,4 km
4	LSEZ SIA "Glen Oil"	Pulvera iela 7, Liepāja	B	Naftas produkti	SIA LSEZ "DUNA" nedarbojas tiešas iedarbības zonā	3,1 km
5	LSEZ SIA "DG Termināls"	Pulvera iela 4, Liepāja	A	Naftas produkti un šķidrās ķīmiskās vielas	SIA LSEZ "DUNA" nedarbojas tiešas iedarbības zonā	3,4 km

Klimatiskais un meteoroloģiskais raksturojums

Objekta teritorija atrodas Piejūras zemienes Litorīnas jūras smilšainajā līdzenumā. Klimats – piejūras, ar relatīvi zemām gada temperatūras svārstībām, paaugstinātu mitrumu un mākoņainību.

Ziema ir silta, ar mainīgiem laika apstākļiem un pārsvarā īsa, pavasaris – ilgs un vēss. Arī vasara pārsvarā vēsa, ar atsevišķiem garākiem vai īsākiem sausa un karsta laika periodiem. Rudens gandrīz vienmēr mitrs un silts. Vidējā gada gaisa temperatūra Liepājā ir 7,8 °C. Nokrišņu daudzums Liepājā gadā ir 710 mm. Ar nokrišņiem visbagātākie mēneši ir augusts (79 mm) un oktobris (87 mm), savukārt vissausākais ir aprīlis (30 mm)³.

Vidējais vēja ātrums gadā ir 3,37 m/s (pēc LVĢMC 2021. gada Liepājas meteostacijas datiem⁴).

² Atbilstoši MK noteikumiem Nr. 563-19.09.2017. "Paaugstinātas bīstamības objektu apzināšanas un noteikšanas, kā arī civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas plānošanas un īstenošanas kārtība"

³ Atbilstoši MK noteikumiem Nr.432-17.09.2019. „Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 003-19 "Būvklimatoloģija"

⁴ Dati ir derīgi 3 gadus

Latvijā valdošie ir rietumu un dienvidu puses vēji, kas kopumā ir novēroti vairāk nekā pusē no gadījumu skaita.

Liepājas osta tiek uzskatīta par neaizsalstošu, taču aukstās ziemās ledus sega veidojas jau decembra mēnesī un kuģošana iespējama tikai ar velkoņa – ledlauža palīdzību. Liepājas ostu no jūras puses norobežo moli un viļņlauži, kā rezultātā Tirdzniecības kanālā viļņu augstums nepārsniedz 1.0 m.

Hidroloģiskais un ģeoloģiskais raksturojums

Hidroģeoloģiskos apstākļus ietekmē Baltijas jūras un Tirdzniecības kanāla tuvums. Pirmais sastopamais ūdens horizonts ir kvartāra gruntsūdens, tā notece reģionāli ir Baltijas jūras virzienā. Gruntsūdens virsma reģionā atrodas 1 – 3 m dziļumā. Ūdens saturošie limnoglaciālie ieži raksturojas ar labām filtrācijas īpašībām. Teritorijā gruntsūdens nesējslānis ir Litorīnas jūras limnoglaciāla smiltis. Gruntsūdens plūsmas virziens ir uz D - t. i. uz Tirdzniecības kanāla pusi.

3.Paaugstinātas bīstamības objekta un tā darbības raksturojums

3.1.Darba laiks, cilvēku skaits objektā darba laikā un ārpus darba laika

Uzņēmums strādā 24 h diennaktī, ievērojot 3 maiņu režīmu. Ofisa darba laiks – darba dienās no plkst. 8:00-17:00.

Maksimālais darbinieku skaits objektā – līdz 22 darbiniekiem. Saskaņā ar ugunsdrošības instrukciju, noliktavās un administrācijas ēkās nevar atrasties vairāk par 50 cilvēkiem.

3.2.Tehnoloģiskie procesi un iekārtas

Uzņēmums SIA LSEZ „DUNA” dibināts 1991. gadā. Pirmsākumos uzņēmums nodarbojās ar kokmateriālu tirdzniecību. Līdz ar dibināšanas datumu kompānija uzsāka darbību Liepājas ostā 62. un 63. piestātņu teritorijā. Uzņēmumam ir brīvās muitas zonas statuss.

Šobrīd SIA LSEZ „DUNA” nodarbojas ar dažādu kravu (birstošo, ģenerālo, gabalkravu) apstrādi, pārkraušanu, uzglabāšanu, pakošanu un transportēšanu atbilstoši klienta vajadzībām, kā arī visu veidu kravas dokumentu formēšanu un kravas ekspedīciju.

Uzņēmums apstrādā kravas, kas pienāk pa jūru, dzelzceļu un sauszemi. Kopējā uzņēmuma teritorija ir 3 ha, uzņēmumam ir 3 dzelzceļa pievadceļi ar kopējo garumu 810 m, uz kuriem vienlaicīgi var padot 44 vagonus. Uzņēmuma rīcībā ir 2 ostas piestātnes ar kopējo garumu 290 m un dziļumu 6,5 m (62.piestātne) un 6,2 m (63.piestātne). Uzņēmumam ir 6 slēgta tipa noliktavas - 4 ar platību 490 m² katra, noliktava ar 4320 m² un noliktava ar 2461 m² platību. Uzņēmumam ir 6 atklātie kravas laukumi ar kopējo platību ~ 7477 m².

Objektā atrodas 3 portālie celtni - divi ar 12 t celtspēju, viens ar 16 t celtspēju.

Telpu apsildi un karstā ūdens sagatavošanu nodrošina apkures katls Grandeg GDWB 100 ar uzstādīto siltuma jaudu 0,1 MW, kā kurināmo izmanto kokskaidu granulas, aptuveni 30 t/gadā.

Piestātnēs tiek veiktas darbības ar šādu produkciju:

- **Minerālmēsli (80 000 t/gadā) –**
 - big bag iesaiņojumā (50 000 t/gadā, no tiem: 20 000 t/gadā bīstamie (amonija nitrāta) minerālmēsli un 30 000 t/gadā nebīstamie minerālmēsli) tiek atvesti ar kuģi, dzelzceļa vagoniem vai autotransportu
 - vaļējā veidā (30 000 t/gadā)

o produkcija tiek atvesta ar kuģiem vai ar dzelzceļa vagoniem. Ar portālā celtna palīdzību, caur piltuvi nogādāti uz transportiera lentām un tālāk nogādāti slēgtā noliktavā. Tad safasēti big bag maisos un izvesti ar autotransportu, dzelzceļa vagoniem vai kuģi.

o produkcija tiek atvesta ar dzelzceļa vagoniem. Caur izkraušanas sistēmu nogādāti noliktavā Nr. 5. Tad pa transportiera lentām no 5. noliktavas caur aspirācijas sistēmu valējā veidā uzkrāj uz kuģa.

o produkcija (kaļķa minerālmēsli) tiek atvesti ar kuģi, izkrauti atklātā uzglabāšanas laukumā ar portālā celtna greiferkausiem un aizvesti ar autotransportu, kuri tiek iekrauti ar autoiekrāvēju VOLVO;

- **Saulespuķu sēkļu spraukumi (70 000 t/gadā)** - tiek saņemti pa dzelzceļu ar vagoniem vagonu izkraušanas punktā un ar specializētu vagonu izkraušanas transportieru sistēmu tiek pārvietotas uz 5. noliktavu. Transportieru sistēma aprīkota ar aspirāciju. No noliktavas ar transportieru sistēmas palīdzību produkcija tiek nogādāta kuģos;
- **Dolomīta šķembas (20 000 t/gadā)** – tiek saņemtas pa dzelzceļu ar vagoniem, ar autotransportu vai kuģiem, un novietotas uzglabāšanai atklātā kravas laukumā. No kravas laukuma ar greiferu palīdzību produkcija tiek izvesta pa dzelzceļu ar vagoniem, ar autotransportu vai kuģiem;
- **Kūdra (25 000 t/gadā)** - tiek saņemta pa dzelzceļu ar vagoniem vai ar autotransportu, to novieto uzglabāšanai atklātā kravas laukumā. No atklātā kravas laukuma kūdra tiek izvest ar kuģiem;
- **Kokskaidu granulas (70 000 t/gadā)** – tiek saņemtas pa dzelzceļu ar vagoniem vagonu izkraušanas punktā un ar specializētu vagonu izkraušanas transportieru sistēmu tiek pārvietotas uz 5. noliktavu. Transportieru sistēma aprīkota ar aspirāciju. No noliktavas ar transportieru sistēmas palīdzību produkcija tiek nogādāta kuģos;
- **Metāla izstrādājumi (20 000 t/gadā)** – tiek piegādāti pa dzelzceļu ar vagoniem vai autotransportu. Ar portālo celtni tiek izkrauti atklātā kravas laukumā. No kravas laukuma produkciju iekrauj kuģos (ar ostas celtniem);
- **Akmeņogles (120 000 t/gadā)** – tiek saņemtas pa dzelzceļu vagonos vai ar kuģi, novietotas un uzglabātas atklātā kravas laukumā. No kravas laukuma ar greiferu palīdzību produkcija tiek nogādāta kuģos vai autotransportos. Iespējama pārkraušana arī no vagoniem ar greiferu palīdzību uzreiz kuģos, vai no kuģa uzreiz autotransportā;
- **Keramzīts (20 000 t/gadā)** – tiek atvests ar kuģiem vai dzelzceļa vagoniem, izkrauts atklātā kravas laukumā. No kravas laukuma produkcija tiek iekrauta dzelzceļa vagonos, autotransportā vai kuģī;
- **Šķelda (15 000 t/gadā)** – tiek atvesta ar dzelzceļa vagoniem vai autotransportu, uzglabāta atklātā kravas laukumā. No kravas laukuma produkcija tiek iekrauta kuģos vai autotransportā;
- **Dzelzs silikāts (pirīts) (20 000 t/gadā)** – tiek atvests ar kuģiem, izkrauts atklātā kravas laukumā. No kravas laukuma produkcija ar frontālā iekrāvēja palīdzību tiek iekrauta autotransportā;
- **Graudaugi (45 000 t/gadā)** – tiek saņemti pa dzelzceļu ar vagoniem vagonu izkraušanas punktā un ar specializētu vagonu izkraušanas transportieru sistēmu tiek pārvietotas uz 5. noliktavu. Transportieru sistēma aprīkota ar aspirāciju. No noliktavas ar transportieru sistēmas palīdzību produkcija tiek nogādāta kuģos;
- **Glutēns – (15 000 t/ gadā)** – tiek saņemts iepakotā ar autotransportu un tiek izkrauts slēgtā noliktavā. Pēc tam tas tiek aizvests ar kuģi.

Amonija nitrāta minerālmēsli objektam tiek piegādāti tikai fasētā veidā big-bag maisu iepakojumā. Amonija nitrāta minerālmēsli objektā tiek uzglabāti īslaicīgi, slēgtā noliktavā (9. noliktava). Atklātā laukumā amonija nitrāta minerālmēsli objektā netiek uzglabāti.

Amonija nitrātu minerālmēsļu uzglabāšanā tiek ievērotas ugunsdrošības prasības minerālmēsļu uzglabāšanai: telpas ir sausas un tajās neatrodas citu materiālu paliekas, noliktavai ir zibensnovedējs, maisu krautnes nepārsniedz 4,4 m, ja maisi novietoti uz paletēm. Amonija nitrāta minerālmēslojuma iepakojums ir apzīmēts ar oksidējošo vielu bīstamības zīmēm.

Dīzeļdegvielu izmanto frontālo iekrāvēju darbībai. Uzņēmuma autotransporta vajadzībām teritorijā uzstādīts konteineru tipa dīzeļdegvielas uzpildes stacija ar degvielas apgrozījumu 60 m³/gadā.

Minerāleļļu izmanto transportlīdzekļu un ražošanas iekārtu darbības nodrošināšanai. Patērētais minerāleļļas daudzums - 3,7 t/gadā. Minerāleļļa tiek uzglabāta speciālās mucās pie ofisa ēkas.

3.3. Vispārīgs inženiertehnisko sistēmu un aprīkojuma raksturojums

3.3.1. Ūdensapgāde (tai skaitā ugunsdzēsības vajadzībām)

Ūdeni sadzīves vajadzībās (2660 m³/a) uzņēmums saņem no Liepājas SEZ pārvaldes uz līguma pamata.

Iekšējais ugunsdzēsības ūdensvads

Objektā visā angāra platībā gar ārsienu perimetru ir izbūvēts sausā tipa iekšējais ugunsdzēsības ūdensvads – iekšējie ugunsdzēsības krāni, kam ūdens padeve tiek nodrošināta no LSEZ ūdensvada.

Ārējā ugunsdzēsības ūdensapgāde

Ārējā ugunsdzēsības ūdensapgāde tiek nodrošināta ar “Maskavas” tipa ugunsdzēsības hidrantiem. Hidrantu izvietojumu objekta teritorijā skatīt 6. pielikumā.

Nepieciešamības gadījumā ūdeni ugunsdzēsības vajadzībām iespējams ņemt no kanāla. Piebraukšanas ceļu pie kanāla skatīt 6. pielikumā.

Ūdensapgādes noslēgšanas aizbīdņa atrašanās vietu objektā skatīt 1. pielikumā.

3.3.2. Kanalizācija

Sadzīves notekūdeņi (2660 m³/a) un lietus notekūdeņi (16633,056 m³/a) tiek novadīti Liepājas SEZ pārvaldes kanalizācijas tīklos.

Teorētiski objektā pārkrautās un uzglabātās ķīmiskās vielas var nokļūt objekta kanalizācijas sistēmā avārijas un/vai darbinieku neuzmanīgas vai nepareizas rīcības rezultātā, taču faktiski šis risks vērtējams kā maznozīmīgs, jo objektā tiek veiktas darbinieku regulāras apmācības darbībām ar ķīmiskajām vielām, tostarp kā rīkoties ķīmisko vielu noliņumu/nobirumu gadījumos. Ķīmisko vielu izlijumi/nobirumi tiek savākti, izmantojot absorbentu vai kā noteikts produktu drošības datu lapās. Savāktais materiāls un izmantotais absorbents tiek apsaimniekots kā atkritumi.

Kanalizācijas sistēmas shēma pievienota 10. pielikumā.

3.3.3. Elektroapgāde

Par teritorijas nomu un elektroapgādi noslēgts līgums ar LSEZ pārvaldi.

Atbilstoši normatīvo aktu prasībām objektā tiek veikti elektroinstalācijas mērījumi. Elektroietaišu tehnisko parametru pārbaudes rezultāti atbilst pastāvošo noteikumu un standartu prasībām un ir pieļaujama to turpmākā ekspluatācija.

Elektroapgādes atslēguma vietas objektā skatīt 1. pielikumā.

Alternatīvu (dīzeļģeneratora u.c.) elektroenerģijas avotu nodrošinājums uzņēmumā nav. Elektroenerģijas pārtraukšanas gadījumā objekta darbība tiek pilnīgi pārtraukta, ieslēdzas avārijas un evakuācijas avārijapgaismojums. Automātiskā ugunsgrēka atklāšanas un trauksmes signalizācijas sistēma turpina pildīt savas funkcijas.

3.3.4.Siltumapgāde

Telpu apsildi un karstā ūdens sagatavošanu nodrošina apkures katls Grandeg GDWB 100 ar uzstādīto siltuma jaudu 0,1 MW, kā kurināmo izmanto kokskaidu granulas, to patēriņš aptuveni 30 t/a. Katls atrodas atsevišķā katlu telpā.

Apkures sistēmai un dabīgās ventilācijas kanāliem pastāvīgi tiek veiktas apkopes.

Reizi 5 gados tiek veikta apkures sistēmas un dabīgās ventilācijas kanālu tehniskā stāvokļa pārbaudes, par ko tiek sastādīts *Apkures ierīces, iekārtas, dūmvadu un dabīgās ventilācijas kanālu tehniskā stāvokļa pārbaudes akts*.

Reizi gadā dūmvadam, apkures iekārtai un ierīcēm tiek veikta tīrīšana, par ko tiek sastādīts pārbaudes akts.

Noliktavās apkure nav paredzēta.

Objektā, ekspluatējot apkures sistēmu atbilstoši ekspluatācijas un normatīvo aktu noteiktām prasībām, tā nepaaugstina objekta ugunsbīstamību un sprādzienbīstamību.

3.3.5.Ventilācija

Objekta ēkās un noliktavās ir dabiskā ventilācija. Objektā nav ierīkota mehāniskās ventilācijas sistēma.

3.4.Objekta apsardzības sistēma

SIA LSEZ „DUNA” atrodas saimnieciski - rūpnieciskajā zonā LSEZ teritorijā, kur caurlaides režīmu kontrolē LSEZ apsardzes darbinieki.

Objektam ir noslēgts līgums ar apsardzes kompāniju.

Objekta teritoriju ieskauj žogs, teritorija diennakts tumšajā laikā tiek apgaismota. Objektā ir ierīkota teritorijas video novērošanas sistēma, kura aptver visu objekta teritoriju.

3.5.Objekta iekšējie apdraudējumi, tai skaitā bīstamās iekārtas un maksimālie objektā ražojamo, lietojamo, apsaimniekojamo vai uzglabājamo bīstamo vielu daudzumi

3.5.1.Objekta iekšējie apdraudējumi

Objektam ir veikts iekšējo rūpniecisko avāriju risku novērtējums, kurā kā galvenie apdraudējuma avoti ir identificēti šādi apdraudējuma avoti:

1. Ugunsgrēks;
2. Amonija nitrāta tehnoloģija (9. noliktava, transports) – iespējama ugunsgrēka veidojoša eksplozija vai amonija nitrātu putekļu veidojoša eksplozija.

Iespējamie ugunsgrēka izcelšanās riski:

- Smēķēšana;

- Elektroinstalācija;
- Ļaunprātīga dedzināšana;
- Zibens izlāde.

Iespējamie ugunsgrēka veidojošas eksplozijas vai amonija nitrātu putekļu veidojošas eksplozijas izcelšanās riski:

- Ugunsgrēks;
- Amonija nitrātu minerālmēslu karsēšana, piemēram, ar uguni stingri noslēgtā vidē;
- Minerālmēslu sajakšana ar viegli uzliesmojošām un citām reaģējošām vielām.

3.5.2. Bīstamās iekārtas

Atbilstoši MK noteikumu Nr.384 – 07.11.2000. „Noteikumi par bīstamajām iekārtām” noteiktajām prasībām, par uzņēmumā esošām bīstamām iekārtām uzskatāmi portālceltni piestātnē.

Saskaņā ar MK noteikumiem Nr. 1320-17.11.2009. “Noteikumi par bīstamo iekārtu reģistrāciju” visas objektā esošās bīstamās iekārtas ir reģistrētas bīstamo iekārtu reģistrā, kura turētājs ir Patērētāju tiesību aizsardzības centrs (turpmāk tekstā – PTAC). Iekārtām atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajam grafikam tiek veiktas tehniskās pārbaudes.

Bīstamo iekārtu pārbaudi veic juridiska persona, kuru ir akreditējusi SIA “Standartizācijas, akreditācijas un metroloģijas centrs” Latvijas Nacionālais akreditācijas birojs vai citas ES dalībvalsts akreditācijas institūcija atbilstoši LR normatīvo aktu prasībām.

Bīstamās iekārtas ir apgādātas ar inspicēšanas institūcijas izsniegtu pārbaudes zīmi, kas novietota uz bīstamās iekārtas vai tiek glabāta iekārtas tehniskajā pasē un apliecina, ka attiecīgā iekārta noteiktā kārtībā ir izturējusi pārbaudi.

3.5.3. Bīstamās vielas

Objektā no bīstamajām vielām/produktiem⁵ tiek uzglabāts:

- Amonija nitrāta minerālmēsli; tiek uzglabāti fasētā veidā 600 kg big-bag maisos 9. noliktavā (skatīt 3. attēlu);
- Minerāleļļa; tiek uzglabāta mucās pie ofisa ēkas. Minerāleļļa tiek izmantota transportlīdzekļiem un ražošanas iekārtām;
- Dīzeļdegviela tiek uzglabāta speciālās tvertnēs (2,5 m³ un 3 m³) pie ofisa ēkas. Dīzeļdegviela tiek izmantota transportlīdzekļos kā degviela.

Objektā uzglabājamo bīstamo vielu/produktu vienlaicīgie un gada daudzumi norādīti 2. tabulā.

Bīstamo ķīmisko vielu/produktu maksimālie daudzumi objektā

2.tabula

Nr. p.k.	Bīstamā ķīmiskā viela/produkts	Maksimālais vienlaicīgi uzglabājamais daudzums objektā (t/a)	Maksimālais gada apgrozījums objektā (t/a)
1	Amonija nitrāts	1 200	20 000
2	Minerāleļļa	0,186	3,7
3	Dīzeļdegviela	6,5	60

⁵ saskaņā ar produktu drošības datu lapām

Bīstamās ķīmiskās vielas objektā tiek uzglabātas atbilstoši drošības datu lapās noteiktajam. Minerāleļļas un dīzeļdegvielas vienlaicīgie uzglabāšanas daudzumi objektā ir nelieli un paredzams, ka neietekmēs avārijas scenārijus, līdz ar to netiek izskatīti.

4. Kopsavilkums par paaugstinātas bīstamības objekta risku novērtēšanu

4.1. Risku scenāriji

Objektā rūpnieciskas avārijas attīstība var notikt:

1. Dzelzceļa vagonu izkraušanas un iekraušanas vietās,
2. Minerālmēslu uzglabāšanas noliktavā (9. noliktava),
3. Piestātnē pie kuģu uzkraušanas/izkraušanas un kuģa rūmē,
4. Autotransporta kravas kastē,

kur avārijas bīstamība var izpausties kā

- ugunsgrēks ar amonija nitrāta minerālmēslu ķīmisku sadalīšanos un toksisku izgarojumu rašanos;
- sprādziens.

SIA LSEZ “Duna” iespējamo avāriju seku izplatības novērtēšanai un kvantitatīvā riska sagatavošanai, analizētas citu objektu brīvpiekļuves dokumentu informācija, kas savā saimnieciskajā darbībā izmanto amonija nitrāta minerālmēslus, kā arī interneta resursi.

Apskatot dažādus informācijas avotus, kuros veikts avārijas seku novērtējums, secināms ka, kā kritērijs iedarbības uz cilvēku raksturošanai gan ugunsgrēku, gan toksisko tvaiku, gan eksplozijas gadījumā lietota cilvēka 1 % letalitātes (mirstības) iedarbības zona. Šāda pieeja ļauj norādīt maksimālās iespējamās ietekmes zonas, saglabājot augstu drošības pakāpi.

Ugunsgrēka gadījumā sagaidāmo toksisko gāzu iedarbības izplatība saistīta ar slāpekļa dioksīda (NO₂) izdalīšanos. Veidojošās koncentrācijas var būt bīstamas cilvēka dzīvībai, tos ieelpojot. Amonija nitrāta eksplozijas (detonācijas) gadījumā var veidoties bungādiņu un plaušu bojājumi. Atbilstoši Nīderlandes kvantitatīvā riska novērtēšanas rekomendācijām, cilvēka ķermenis tiešā veidā var izturēt samērā augsta pārspiediena iedarbību. Bīstamāka ir objektu dažādu konstrukciju sabrukuma rezultātā radītā iedarbība, kā arī iedarbība uz cilvēku, kas rodas, ja pārspiediena (triecienviļņa) rezultātā cilvēka ķermenis tiek triekts pret nekustīgu objektu. Līdz ar to kā letālās iedarbības robežvērtība uzskatīta 0,3 bāri, bet 1 % letalitāte sagaidāma pie 0,1 bāra pārspiediena. Amonija nitrāta minerālmēslu degšana, nelabvēlīgu meteoroloģisko apstākļu gadījumā, varētu radīt cilvēka dzīvības apdraudējumu līdz ~ 587 m attālumā no avārijas vietas.

Amonija nitrāta minerālmēslu eksplozijas gadījumā autotransportā, paredzamās zonas:

- 23 t amonija nitrāta eksplozija – ~ 203 m no avārijas vietas;
- 2,3 t amonija nitrāta eksplozija – ~ 94 m no avārijas vietas.

Amonija nitrāta minerālmēslu kaudzes eksplozijas gadījumā, paredzamās zonas:

- 300 t amonija nitrāta eksplozija – ~ 475 m no avārijas vietas;
- 30 t amonija nitrāta eksplozija – ~ 222 m no avārijas vietas.

Atsevišķos informācijas avotā norādīts, ka maksimālā 1 % letālās iedarbības distance, amonija nitrāta minerālmēslu avārijai būs:

- Ugunsgrēks ar amonija nitrāta minerālmēsļu sadalīšanos noliktavā (toksiskie tvaiki) – 200 līdz 500 m rādiusā;
- Ugunsgrēks ar amonija nitrāta minerālmēsļu sadalīšanos automašīnu kraušanas laikā – 100 līdz 200 m.

Atsevišķā informācijas avotā norādīts, ka ar amonija nitrāta saistītajiem riskiem (ugunsgrēks, sadalīšanās, detonācija) ir uzskatāmi par augstiem līdz ļoti augstiem riskiem, bet to atgadījumu biežums vērtējams kā “retāk kā 1 x 100 gadus”. Šajā gadījumā par riska analīzes galveno rīku izmantota VUGD 2018. gada 24. aprīlī izstrādātā riska matrica.

Rūpnieciskā avārija objektā ir mazticama, praktiski neiespējama, jo amonija nitrāta saturošie minerālmēsli ir stabils ķīmiskais produkts ar augstu detonācijas pretestību, amonija nitrāta saturoši minerālmēsli nav uzliesmojošs produkts, bet pēc savām īpašībām ir oksidētājs, un produkta tuvumā neatrodas degošs materiāls.

Amonija nitrāta saturošie minerālmēsli nerada paaugstinātu bīstamību - tā var rasties blakus apstākļu iedarbības rezultātā. Pieņemot hipotētisko iespējamību, bīstamība var izpausties kā ugunsgrēks un/vai sprādziens.

Sliktākajā scenāriju gadījumā, kurā amonija nitrāta minerālmēsli pie noteiktiem nosacījumiem, sadalās ar toksiskiem izgarojumiem un rada sprādzienu, kas izpaužas kā sprādziena vilnis, siltumstarojums, lidojošas šķembas un toksisko gāzu izplatība, drošas evakuācijas distances rādiuss varētu būt:

- Avārija dzelzceļa vagonā – 800 m;
- Avārija uzglabāšanas noliktavā – 1500 m.

Analizējot dažādus informācijas avotus saistībā ar amonija nitrāta minerālmēsļu avāriju scenārijiem, secināms, ka avārijas iespējamās saistībā ar ugunsgrēku un eksploziju. Amonija nitrāta minerālmēsli ir stabilas vielas, kas pie pareizas uzglabāšanas nesadalās, neizraisa ugunsgrēkus un neeksplodē. Lai izvairītos no avārijas situācijām, amonija nitrāta minerālmēsļus nav ieteicams uzglabāt vienkopus ar viegli uzliesmojošiem produktiem/materiāliem, kā arī vienkopus (kaudzēs) uzglabāt lielu apjomu. Ja paredzēta ilglaicīga uzglabāšana, uzglabājamo frakciju sadalīt mazākā un ar atstatumiem izvietot pa uzglabājamo platību. Šāda pieeja samazina skartā amonija nitrātu minerālmēsļa apjomu un samazina tālāko avārijas izplatības risku. Jāatzīmē, ka objektā paredzēta tikai īslaicīga amonija nitrāta minerālmēsļu uzglabāšana.

Drošas evakuācijas distances avāriju gadījumā darbībās ar amonija nitrāta minerālmēsliem, LSEZ SIA “Duna” uzņēmumā varētu būt sekojošas:

Avārija dzelzceļa vagonu izkraušanas/iekraušanas vietās:

- Ugunsgrēka toksisko tvaiku izplatības gadījumā – līdz ~ 587 m;
- Eksplozijas gadījumā – līdz 800 m.

Avārija uzglabāšanas noliktavā:

- Ugunsgrēka toksisko tvaiku izplatības gadījumā – 500 līdz ~ 587 m;
- Eksplozijas gadījumā – 475 m līdz 1500 m.

Avārija piestātnē pie kuģu uzkraušanas/izkraušanas vai kuģa rūmē (bīstamība apjoma dēļ vērtējama tik pat liela kā noliktavas avārijas gadījumā):

- Ugunsgrēka toksisko tvaiku izplatības gadījumā – 500 līdz ~ 587 m;
- Eksplozijas gadījumā – 475 m līdz 1500 m.

Avārija autotransporta kravas kastē:

- Ugunsgrēka toksisko tvaiku izplatības gadījumā – līdz ~ 200 m;
- Eksplozijas gadījumā – līdz 203 m.

Karte mērogā 1:15 000, kurā norādīta tālākā iespējamā avāriju seku nevēlamās ietekmes zona ārpus objekta teritorijas, pievienota 9. pielikumā.

4.2.Risku matrica

Risku matrica ir iespējamības un ietekmes dimensiju attēlošanas paņēmieni, kas grafiski attēlo dažādus riskus salīdzinošā veidā. Matricu izmanto kā vizualizācijas rīku, kad ir identificēti riska scenāriji, lai atvieglotu dažādo risku salīdzināšanu. Risku matrica palīdz noteikt, kuriem riskiem nepieciešama papildu vai sīkāka analīze vai kurš no konkrētajiem riskiem ir uzskatāms par kopumā pieņemamu vai nepieņemamu risku, pamatojoties uz tā novietojumu matricā.

Riska nozīmība noteikta, izmantojot riska matricas lauku krāsas, kur:

- **Ļoti augsts risks**
- **Augsts risks**
- **Vidējs risks**
- **Nozīmīgs risks**
- **Maznozīmīgs risks**

Nepieciešamie pasākumi, atbilstoši riska pakāpei:

Ļoti augsts risks – Nekavējoties jāveic pasākumi riska samazināšanai vai novēršanai. Ja līdzekļu trūkuma dēļ pasākumus nav iespējams veikt, darbs bīstamajā zonā vai darba vietā aizliegts

Augsts risks – Darbu nedrīkst veikt, kamēr nav veikti pasākumi riska samazināšanā vai novēršanā. Ja darbu nav iespējams pārtraukt, jāņem vērā seku apjoms, darbinieku skaits, bet pasākumi jāveic 1...3 mēnešu laikā;

Vidējs risks – Nepieciešami pasākumi riska samazināšanai, bet tie nav jāveic nekavējoties (jāņem vērā iespējamā kaitējuma sekas, ekonomiskie apsvērumi un darbinieku skaits). Pasākumus jāiekļauj Riska samazināšanas pasākumu plānā;

Nozīmīgs risks – Speciāli pasākumi riska samazināšanai nav nepieciešami. Risks tomēr ir jākontrolē. Ja nepieciešami pasākumi, jāizvērtē, kādi tie būtu veicami ar minimālu līdzekļu ieguldījumu;

Maznozīmīgs risks – Pasākumi nav nepieciešami. Riskus dokumentēt nav nepieciešams.

Riska matricā saskaņā ar CA plāna sadaļu 4.1. *Riska scenāriji*, noteikti 8 riska scenāriji.

Risku matrica

Varbūtība ↓		Maznozīmīgs risks	Nozīmīgs risks	Vidējs risks	Augsts risks	Ļoti augsts risks
Ļoti augsta	1 x gadā un biežāk					
Augsta	1 x 1 – 15 gadiem					
Vidēja	1 x no 16 – 50 gadiem					
Zema	1 x no 51 – 100 gadiem					
Ļoti zems	Retāk kā 1 x 100 gados				1. Autotransporta ugunsgrēks 2. Ugunsgrēks dzelzceļa vagonu izkraušanas/iekraušanas vietās 3. Ugunsgrēks piestātnē vai kuģa rūmē 4. Ugunsgrēks uzglabāšanas noliktavā	5. Autotransporta eksplozija 6. Eksplozija dzelzceļa vagonu izkraušanas/iekraušanas vietās 7. Eksplozija piestātnē vai kuģa rūmē 8. Eksplozija uzglabāšanas noliktavā
Sekas →		Maznozīmīgas	Nozīmīgas	Vidējas	Smagas	Katastrofālas

5. Ziņas par paaugstinātas bīstamības objekta apkārtnes teritoriju, kuru var ietekmēt avārija, tai skaitā informācija par to iedzīvotāju un blakus esošo objektu skaitu, kurus var ietekmēt avārija paaugstinātas bīstamības objektā

Iespējamās avārijas sekas var ietekmēt gan blakus esošos uzņēmumus un tajos strādājošos darbiniekus, gan mācību iestādes, gan arī apkārtnes iedzīvotājus.

SIA LSEZ „DUNA” atrodas saimnieciski - rūpnieciskajā zonā LSEZ teritorijā. Z un ZR pusē atrodas Ziemas osta, ZA - LSEZ SIA „MOLS L”, A virzienā - LSEZ SIA V. Biļuka komercfirma "EVIJA", DA - LSEZ SIA "Transit termināls" un SIA „EAST-WEST TRANSIT” (pašlaik darbība netiek veikta), DR atrodas SIA LSEZ "LIEPAJA BULK TERMINAL LTD".

Dzīvojamais sektors, sabiedriskās ēkas, tūrisma un rekreācijas zonas neatrodas objekta tiešā tuvumā, taču nevēlama notikuma gadījumā objektā, var tikt apdraudētas.

Uzņēmuma rīcībā nav precīzas informācijas par objekta tuvumā esošajās apdzīvotās vietās un blakus esošajos uzņēmumos esošo un nodarbināto cilvēku skaitu, bet, gadījumā, ja objektā realizētos rūpnieciskā avārija (sprādziens vai ugunsgrēks) pie nelabvēlīgiem meteoroloģiskajiem laikapstākļiem, aptuvenais cilvēku, kurus var ietekmēt avārija paaugstinātas bīstamības objektā, varētu būt ap 5000 cilvēkiem.

6. Informācija par civilās aizsardzības organizāciju paaugstinātas bīstamības objektā un ziņas par atbildīgajiem darbiniekiem un viņu pienākumiem

6.1. Persona (vārds un uzvārds), kas pieņem lēmumu par objekta civilās aizsardzības plāna īstenošanas sākšanu, rīcības koordinēšanu, avārijas bīstamības un seku samazināšanas pasākumu vadīšanu objektā avārijas vai tās tiešu draudu gadījumā un kas ir atbildīga par seku likvidēšanas pasākumu veikšanu pēc avārijas

Objekta atbildīgā persona Ritvars Huve pieņem lēmumu par objekta civilās aizsardzības plāna īstenošanas sākšanu, rīcības koordinēšanu, avārijas bīstamības un seku samazināšanas pasākumu vadīšanu objektā avārijas vai tās tiešu draudu gadījumā, kā arī seku likvidēšanas pasākumu veikšanu pēc avārijas.

6.2. Persona (vārds, uzvārds, tālruna numurs un elektroniskā pasta adrese), kas ir atbildīga par sakariem ar Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestu un citām institūcijām ikdienā un sadarbību ar minētajām institūcijām avārijas vai tās tiešu draudu gadījumā

Objekta atbildīgā persona Ritvars Huve (mob.tel.: + 371 26 426 170, e-pasts: ritvars@duna.lv) ir atbildīgs par sakariem ar Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestu un citām institūcijām ikdienā un sadarbību ar minētajām institūcijām avārijas vai tās tiešu draudu gadījumā.

6.3. Informācija par darbinieku pienākumiem attiecībā uz civilās aizsardzības nodrošināšanu un avāriju ierobežošanu un likvidēšanu objektā

Objekta darbinieku pienākumi attiecībā uz civilās aizsardzības nodrošināšanu:

1. civilās aizsardzības un katastrofu pārvaldīšanas normatīvo aktu ievērošana;
2. civilās aizsardzības plānā sniegtās informācijas ievērošana;
3. tehnoloģisko instrukciju, darba aizsardzības u.c. dokumentu prasību ievērošana.

Objekta atbildīgā persona civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas plānošanas ietvaros paaugstinātas bīstamības objektā nodrošina sekojošus pasākumus:

1. pamatojoties uz risku novērtējumu, nosaka preventīvos, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumus;
2. pamatojoties uz risku novērtējumu, apzina un plāno resursus nevēlamu notikumu vai avāriju gadījumiem un noteikto pasākumu īstenošanai;
3. apzina paaugstinātas bīstamības objektā esošo bīstamo vielu īpašības, fizikālo stāvokli, iespējamās ķīmiskās reakcijas un izvietojumu bīstamās vielas objektā tā, lai nepieļautu tādu to savstarpējo iedarbību, kas rada vai var radīt kaitējumu videi, cilvēka dzīvībai vai veselībai un var izraisīt katastrofu, nevēlamu notikumu vai avāriju objektā;
4. bīstamo vielu atrašanās vietas apzīmē atbilstoši normatīvajiem aktiem par darba aizsardzības prasībām drošības zīmju lietošanā;
5. nosaka evakuācijas maršrutus un drošu pulcēšanās vietu;
6. nodrošina bīstamo vielu uzglabāšanu drošā veidā;
7. slēdz līgumus ar speciālajiem avārijas un inženiertehniskajiem dienestiem, citām institūcijām un komersantiem;
8. iepazīstina objektā nodarbinātos un uz līguma pamata nodarbinātos ar CA plānu un tajā paredzētajiem pasākumiem;
9. nodrošina CA plāna precizēšanu un aktualizēšanu saskaņā ar normatīvajiem aktiem par civilās aizsardzības plāna struktūru, tā izstrādāšanas un apstiprināšanas kārtību;
10. uztur darba kārtībā inženiertehniskās sistēmas un iekārtas atbilstoši ražotāju noteiktajām prasībām un buvniecību reglamentējošo normatīvo aktu prasībām;
11. avārijas vai to draudu gadījumā nekavējoties ziņo attiecīgajām valsts, pašvaldības vai citām institūcijām;
12. veic CA plānā paredzētos pasākumus;
13. katastrofas, avārijas, nevēlama notikuma vai to draudu gadījumā nodrošina to personu savlaicīgu agrīno brīdināšanu un informēšanu, kuras atrodas paaugstinātas bīstamības objektā, kā arī apdraudējuma iedarbības zonā ārpus paaugstināta bīstamības objekta;
14. manuālo vai tālvadības iedarbināšanas ierīci, ja tāda uzstādīta, lai īstenotu agrīno brīdināšanu un informēšanu, nodrošina ar paskaidrojošu uzrakstu latviešu valodā;
15. nodrošina rezerves (avārijas) tvertnes bīstamo vielu un bīstamo atkritumu savākšanai, absorbentus un citus resursus iespējamo negadījumu un avāriju seku ierobežošanai un mazināšanai, kā arī nodrošina to atbilstošu uzturēšanu un apzīmēšanu;
16. nodrošina nodarbinātos ar nepieciešamajiem individuālajiem aizsardzības līdzekļiem, laikus organizējot to uzturēšanu, apzīmēšanu un pārbaudi;
17. nodrošina pēdējo veikto civilās aizsardzības mācību dokumentācijas sagatavošanu un uzturēšanu;
18. organizē civilās aizsardzības mācības.

Objekta atbildīgās personas pienākumi attiecībā uz civilās aizsardzības nodrošināšanu un likvidēšanu objektā:

1. atbildīgā persona par agrīno brīdināšanu objektā, veic operatīvo dienestu apziņošanu;
2. veic pasākumus, kas ir saistīti ar apdraudējuma vai avārijas situācijas pārvarēšanu objektā (piemēram, nodrošina iekārtu vai elektroenerģijas atslēgšanu);
3. organizē personāla un materiālo vērtību evakuāciju;

4. organizē avārijas seku likvidēšanas darbus līdz VUGD ierašanās brīdim, vēlāk sniedz atbalstu pēc VUGD Glābšanas darbu vadītāja pierprasījuma.

Nodrošina preventīvos riska samazināšanas un ugunsdrošības pasākumus objektā:

1. nodrošina ugunsdzēsības krānu un hidrantu pārbaudi ne retāk kā reizi gadā;
2. nodrošina uguns aizsardzības sistēmas tehnisko apkopi un tehniskās apkopes kontroli;
3. nodrošina ugunsdrošības instruktāžu visiem objektā nodarbinātajiem;
4. nodrošina objekta teritoriju ar ugunsdzēsības aparātiem, ņemot vērā objekta teritorijas platību, tehnoloģiskā procesa ugunsbīstamību, pārkraujamo un uzglabājamo produktu fizikālas un ķīmiskās īpašības;
5. nodrošina ugunsdzēsamo aparātu tehniskā stāvokļa apskati un tehnisko apkopi;
6. vai tās rakstveidā pilnvarota persona sastāda un izsniedz darba veicējam norīkojumu ugunsbīstamo darbu veikšanai.

Objekta darbinieki avārijas vai tās draudu gadījumā rīkojas atbilstoši amata kompetencei un saskaņā ar instrukcijām un rīcības plānu, kā arī atbildīgās personas rīkojumiem. Darbinieki ir apmācīti rīcībai avāriju gadījumos un iespēju robežās veiks avāriju pārvaldīšanas pasākumus. Vienlaikus pēc operatīvo dienestu ierašanās darbinieki pilda VUGD glābšanas darbu vadītāja (turpmāk tekstā – GDV) mutiskus rīkojumus, kā arī citu valsts institūciju amatpersonu likumiskās prasības.

6.4. Informācija par objektā izveidotajām reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumu veikšanas vienībām vai ugunsdrošības, ugunsdzēsības un glābšanas dienestu

Objektā saskaņā ar MK noteikumiem Nr. 674-03.08.2004. “Noteikumi par sprādzienbīstamiem, ugunsbīstamiem un īpaši svarīgiem objektiem, kuros izveidojami ugunsdrošības, ugunsdzēsības un glābšanas dienesti” nav nepieciešams izveidot reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumu veikšanas vienību vai ugunsdrošības, ugunsdzēsības un glābšanas dienestu.

Reaģēšanu avārijas draudu vai avārijas situācijās veic, iesaistot uzņēmuma darbiniekus, bet tikai gadījumos, ja netiek apdraudēta to veselība un dzīvība.

Avāriju gadījumos objekta darbinieki:

1. sniedz palīdzību cilvēku un bīstamo produktu vai materiālo vērtību evakuācijā no uzņēmuma teritorijas;
2. nodrošina avārijas apdraudētas zonas ierobežošanu;
3. sniedz pirmo palīdzību cietušajiem;
4. piedalās avārijas seku likvidēšanā sākotnējā fāzē;
5. pēc pieprasījuma sniedz tehnisku palīdzību operatīvajiem dienestiem avārijas likvidēšanas darbu veikšanā.

7. Informācija par darbinieku apmācību rīcībai avārijas gadījumā, civilās aizsardzības jautājumos un pirmās palīdzības sniegšanā

Civilās aizsardzības teorētiskā apmācība tiks organizēta ne retāk kā reizi gadā atbilstoši MK noteikumu Nr.716-05.12.2017. „Minimālās prasības obligātā civilās aizsardzības kursa saturam un nodarbināto civilās aizsardzības apmācības saturam” 5. punktā noteiktajam civilās aizsardzības apmācības saturam.

Teorētiskās civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas mācības tiks organizētas ne retāk kā reizi trijos gados kā tas ir noteikts MK noteikumu Nr.563-19.09.2017. “Paaugstinātas bīstamības

objektu apzināšanas un noteikšanas, kā arī civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas plānošanas un īstenošanas kārtība” 9.12. punktā.

Objektā nodarbinātie pirmās palīdzības sniegšanā un rīcībam avārijas gadījumā tiks apmācīti reizi gadā ikgadējo Civilās aizsardzības teorētisko apmācību ietvaros.

8. Apraksts par pasākumiem, kas samazina risku darbiniekiem darba vietā un citām personām, kas atrodas paaugstinātas bīstamības objekta teritorijā

8.1. Darbinieku brīdināšana par draudiem, informēšana par rīcību avārijas vai katastrofas gadījumā un veicamajiem aizsardzības pasākumiem, kā arī turpmākā informēšana

Darbinieku brīdināšanai, atkarībā no notikušā, par avāriju vai tās draudiem var tikt izmantoti:

- Tieša saziņa mutiski;
- Mobilie telefoni;
- Automātiskā ugunsgrēka atklāšanas un trauksmes signalizācijas sistēma (turpmāk tekstā – AUATSS)

AUATSS pamatfunkcija ir ugunsgrēka bīstamo faktoru (uguns, temperatūra, dūmi) atklāšana un signalizēšana par to klātbūtni aizsargājamā objektā. AUATSS detektori tiek uzstādīti visās objekta telpās. Trauksme tiek izziņota automātiski, iedarbojoties signalizācijas sistēmai vai manuāli, nospiežot trauksmes pogu. Tālākā darbinieku un apmeklētāju informēšana par draudiem, rīcību un veicamajiem aizsardzības pasākumiem tiks veikta mutiski vai izmantojot mobilos sakarus.

Avārijas gadījumā objekta darbinieki rīkojas atbilstoši 4. pielikuma rīcības plānam.

8.2. Īss apraksts par darbinieku nepieciešamo darbību pēc brīdinājuma saņemšanas

Pēc brīdinājuma saņemšanas par avāriju vai tās draudiem, tiek pārtrauktas visas kravas operācijas. Objekta darbinieki rīkojas saskaņā ar ugunsdrošības un darba aizsardzības instrukcijām, rīcības plānu un atbildīgo darbinieku norādījumiem.

Darbiniekiem nepieciešamās darbības avārijas gadījumos ir noteiktas ugunsdrošības instrukcijā un rīcības plānā.

Pastāvot nopietnām un tiešām briesmām darbinieku pienākums ir atbilstoši evakuācijas shēmā norādītajam evakuēties ārpus bīstamās zonas uz norādīto drošo pulcēšanās vietu (5. pielikums), nepakļaujot sevi bīstamo faktoru iedarbībai un papildus riskam. Evakuācija no objekta teritorijas notiek, izmantojot tuvāko evakuācijas eju.

Uzturoties drošā pulcēšana vietā vai drošā attālumā darbinieku pienākumi ir:

- sagaidīt dienestu ierašanos;
- ziņot par avārijas apstākļiem;
- turpmāk ievērot operatīvo dienestu rīkojumus, instrukcijas vai prasības;
- sniegt visu iespējamo atbalstu avārijas likvidēšanā.

8.3. Drošības pasākumi darbiniekiem un citām personām, kas atrodas objekta teritorijā

Darbiniekiem un citām personām avārijas gadījumā ir jāievēro atbildīgo personu norādījumi un jārīkojas atbilstoši izstrādātajam rīcības plānam. Ja avāriju novērst nav iespējams, nepakļaujot sevi nopietnam riskam, jāevakuējas uz norādīto drošo pulcēšanas vietu (skatīt 5. pielikumu).

Objekta telpās un teritorijā izvietotas brīdinājuma un informācijas zīmes, kā arī norādes par iespējamajiem evakuācijas ceļiem avārijas gadījumā.

Nepieciešamības gadījumā ir jāizmanto darbam paredzētos individuālās aizsardzības līdzekļus. Personām, kas apguvušas pirmās palīdzības sniegšanas apmācību, jāsniedz pirmā palīdzība cietušajiem.

9. Avārijas draudu reģistrēšanas un ārējās brīdināšanas pasākumu sistēmas raksturojums, norādot:

Kārtību, kādā sāk īstenot operatīvos pasākumus nevēlamu notikumu un rūpnieciskās avārijas gadījumos, nosaka uzņēmuma iekšējie dokumenti, rīcības plāns un CA plāns.

9.1. Kārtību, kādā reģistrē avārijas un avārijas draudus

Informāciju par avārijas draudiem vai avāriju iespējams iegūt no:

- Darbiniekiem;
- Līgumorganizāciju darbiniekiem;
- Apmeklētājiem;
- AUATSS.

Cilvēks, kurš pirmais pamanījis avārijas situāciju, nospiež trauksmes izziņošanas pogu, lai iedarbinātu skaņas signalizāciju.

Avārijas un avārijas draudi tiek reģistrēti speciālā tam iekārtotā žurnālā. Reģistrējot nevēlamo notikumu, norāda – iekārtas nosaukumu, atteikuma vai kļūdas veidu, tā izraisītās sekas, nepieciešamos pasākumus (iekārtas apkopi, remontu, magadiņu u.c.), lai novērstu nevēlamā notikuma atkārtošanos (iekārtu defektu novēršana, remonta darbu raksturs, nomainītās detaļas, iekārtas u.tml.).

Par jebkuru avāriju vai avārijas draudiem tiek nekavējoties informēta objekta atbildīgā persona. Avārijas draudu vai avārijas gadījumā objekta darbinieki rīkojas atbilstoši rīcības plānam.

Uguns aizsardzības sistēmas iedarbošanās gadījumus un bojājumus reģistrē “Uguns aizsardzības sistēmas iedarbošanās gadījumu un bojājumu uzskaites žurnālā”.

Atteikumi, bojājumi, kļūmes tiek reģistrēti attiecīgajos tehnoloģisko iekārtu reģistrācijas žurnālos.

Objektā nelaimes gadījumi tiek reģistrēti “Darbā notikušo nelaimes gadījumu reģistrācijas žurnālā”.

9.2. Kārtību un veidu, kādā atbildīgā persona par avārijas draudiem vai avāriju ziņo Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestam, attiecīgajai pašvaldībai un citām institūcijām

Kārtība, kādā atbildīgā persona par avārijas draudiem vai avāriju ziņo VUGD, attiecīgajai pašvaldībai un citām institūcijām, noteikta rīcības plānā.

Sakaru nodrošināšanai avārijas situācijā objektā izmanto mobilos tālruņus.

Avārijas vai to draudu gadījumā, persona, kas pamanījusi notikušo, nekavējoties ziņo VUGD. Citas institūcijas tiek informētas, izvērtējot notikušā raksturu.

Objekta atbildīgā persona, saņemot informāciju par avāriju vai tās draudiem objektā, nekavējoties īsteno objekta civilās aizsardzības plānā paredzētos pasākumus, lai novērstu, novērotu, ierobežotu vai likvidētu rūpniecisko avāriju vai samazinātu tās sekas.

VUGD vienības komandieris pieņem lēmumu par Valsts vai Pašvaldības policijas iesaistīšanu.

Pēc avārijas objekta atbildīgā persona par notikušo ziņo Valsts vides dienestam (turpmāk tekstā – VVD), vietējai pašvaldībai, PTAC (ja nevēlamajā notikumā bijušas iesaistītas bīstamās iekārtas). Ja ir cietuši darbinieki – tiks ziņots arī Valsts darba inspekcijai (turpmāk tekstā – VDI). Apziņošanas kārtību avārijas vai to draudu gadījumā skatīt rīcības plānā 4. pielikumā.

9.3. Informāciju, ko iekļauj sākotnējā brīdinājumā, un kārtību, kādā sniedz turpmāko informāciju, kā arī detalizētāku informāciju, tiklīdz tā kļūst pieejama

Sākotnējā brīdinājumā iekļauj informāciju par notikuma vietu, notikušā raksturu un sākotnēji veicamajiem pasākumiem. Turpmāko informāciju sniedz pēc sākotnējā brīdinājuma saņēmēja papildus pieprasījuma vai pēc uzņēmuma iniciatīvas, sniedzot detalizētāku informāciju tiklīdz tā kļūst pieejama.

9.4. Kārtību un veidu, kādā brīdina objektā nodarbinātos, objekta apakšuzņēmējus, apakšnomniekus un apmeklētājus, kā arī iedzīvotājus

Objekta darbinieki avārijas gadījumā tiks brīdināti izmantojot:

- Tieša saziņa mutiski;
- Mobilie telefoni;
- AUATSS.

Avārijas vai to draudu gadījumā katra nodarbinātā pienākums ir iedarbināt AUATSS, nospiežot trauksmes pogu, tādējādi iedarbinot skaņas sirēnas un brīdinot objekta darbiniekus, apmeklētājus un objekta teritorijai tuvumā esošos komersantus par pastāvošajiem draudiem. Dzīvojamais sektors objekta tiešā tuvumā neatrodas.

Nekavējoties jāveic VUGD izsaukums.

Atkarībā no reāli notikušas avārijas rakstura, tās mēroga, likvidēšanas iespējām un attīstības prognozes, VUGD nodrošinās apkārtējo iedzīvotāju un uzņēmumu darbinieku brīdināšanu par objektā notikušās avārijas bīstamo (kaitīgo) faktoru iespējamo izplatību ārpus uzņēmuma teritorijas, šim nolūkam izmantojot:

- pirms trauksmes sirēnu ieslēgšanas saskaņā ar līgumiem vai starpresoru vienošanos nosūtīs elektroniskajiem plašsaziņas līdzekļiem informāciju par apdraudējumu un iedzīvotājiem ieteicamo rīcību;
- VUGD trauksmes sirēnas (tiks ieslēgta uzņēmumam tuvākā trauksmes sirēna un tiks raidīts 3 minūtes ilgs skaņas signāls). Iedzīvotāji, dzirdot trauksmes sirēnu signālu, ieslēdz radiouztvērējus un televizorus, lai saņemtu nepieciešamo informāciju. Elektroniskie plašsaziņas līdzekļi pārraidīs ēterā VUGD sagatavoto informāciju;
- VUGD un pašvaldības policijas transportlīdzekļus ar skaļruņiem, kas nodos attiecīgo informāciju;
- pēc situācijas – iespējami apdraudēto iedzīvotāju evakuāciju;
- nepieciešamo elektroatslēgumu un transportlīdzekļu kustības pārtraukšanu apdraudējuma zonā.

10. Informācija par pasākumiem, kas:

10.1. Nodrošina avārijas draudu ierobežošanu un likvidēšanu, lai tie nepāraugtu avārijā, bet avārijas gadījumā – tās ierobežošanu, kontroli un likvidēšanu paaugstinātas bīstamības objekta teritorijā, kā arī samazina avārijas draudu vai avārijas iedarbību un nodarīto kaitējumu

Pasākumi avārijas draudu ierobežošanā un likvidēšanā ir noteikti:

- CA plānā;
- Ugunsdrošības instrukcijā;
- Citās instrukcijās (iekārtu ekspluatācijas instrukcijas, darba aizsardzības instrukcijas u.c.).

Objekta drošības sistēmas pasākumi, kas jāveic, lai samazinātu rūpnieciskās avārijas iespējamību, aprakstīti CA plāna 11.6. sadaļā.

10.2. Saistīti ar cilvēku un vides aizsardzību paaugstinātas bīstamības objekta teritorijā avārijas gadījumā

Ārkārtas situācijas gadījumā prioritāra ir cilvēku evakuācija un glābšana.

Pasākumi cilvēku aizsardzībai avārijas gadījumā:

- individuālo aizsardzības līdzekļu nodrošinājums (nepieciešamie IAL ir noteikti darba vides risku izvērtējumā un izsniegti darbiniekiem);
- sakaru nodrošinājums, apziņošanas sistēmas;
- drošas pulcēšanās vietas un evakuācijas virzienu noteikšana (5. pielikums).

Avārijas vai to draudu gadījumā objekta darbinieki rīkojas atbilstoši rīcības plānā norādītajam (4. pielikums).

Avārijas gadījumā, ja nepieciešams, tiek iesaistīta policija notikuma vietas ierobežošanā un citu satiksmes līdzekļu kustības apturēšanā, lai nepieļautu nepiederošo un avārijas likvidācijā neiesaistītu personu piekļūšanu avārijas vietai un traucēšanu avārijas seku likvidācijas pasākumu darbos.

Vides aizsardzības prioritātes avārijas gadījumā ir avārijas eskalācijas novēršana, piesārņojuma lokalizācija, piesārņotās vietas sanācija. Darbi tiks plānoti likumā *Par piesārņojumu* noteiktā kārtībā.

Pēc avārijas objekta atbildīgā⁶ persona īsteno īstermiņa, vidēja termiņa un ilgtermiņa atjaunošanas pasākumus, kas nepieciešami, lai rūpnieciskās avārijas ietekmi uz cilvēkiem vai vidi samazinātu vai novērstu, tai skaitā:

- savāc rūpnieciskās avārijas laikā radušos atkritumus, atdala bīstamos atkritumus, nodrošina to drošu pagaidu uzglabāšanu un nogādā tos speciāli aprīkotās bīstamo atkritumu savākšanas vai pagaidu uzglabāšanas vietās tā, lai tie neapdraudētu cilvēkus, vidi vai personas īpašumu;
- veic piesārņotās vietas sanāciju, tās kvalitātes atjaunošanu;
- veic citus aktuālus pasākumus, kas nepieciešami rūpnieciskās avārijas seku likvidēšanai;

⁶ pamatojoties uz avārijas izvērtēšanas komisijas atzinumu un ieteikumiem, kā arī valsts institūciju veikto pārbaužu aktiem un protokoliem

- īsteno pasākumus, lai novērstu rūpnieciskās avārijas atkārtosšanās iespēju;
- ja nepieciešams, precīzē un papildina CA plānu.

10.3. Nepieļauj vai aizkavē avārijas seku izplatīšanos ārpus paaugstinātas bīstamības objekta teritorijas

Galvenais pamatpasākums, lai aizkavētu avārijas seku izplatīšanos ārpus objekta teritorijas, ir nepieļaut nevēlamajam notikumam pāraugt rūpnieciskā avārijā, t.i., likvidēt nevēlamo notikumu pirms tā eskalācijas rūpnieciskā avārijā, savlaicīgi veicot reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumus, kā arī brīdinot (trauksmes sirēna) avārijas seku zonā esošās personas par avārijas draudiem.

Amonija nitrāta saturošu mineralmēsļu izbiršanas gadījumā tos pārtarē vai utilize drošā veidā un nodod bīstamo atkritumu apsaimniekotājam, ja ir notikusi mineralmēsļu sajaukšanās ar piesārņojošām vielām.

Avārijas gadījumā objekta darbinieki nodrošina apdraudētās zonas ierobežošanu, izmantojot objekta inženiertehniskos risinājumus un aprīkojumu.

Avārijas gadījumā tiek informēti attiecīgie dienesti un, ja nepieciešams, tiek iesaistīta policija notikuma vietas ierobežošanā un citu satiksmes līdzekļu kustības apturēšanā, lai nepieļautu nepiederošo un avārijas likvidācijā neiesaistītu personu piekļūšanu avārijas vietai un traucēšanu avārijas seku likvidācijas pasākumu darbos.

10.4. Nodrošina iedzīvotāju brīdināšanu un turpmāku savlaicīgu informācijas sniegšanu iedzīvotājiem apdraudētajā teritorijā, kur tas nepieciešams

Uzreiz pēc notikušas avārijas apkārt esošie komersanti un iedzīvotāji tiks brīdināti ar objektā uzstādīto trauksmes sirēnu. Pēc attiecīgās situācijas nopietnības izvērtēšanas, brīdināšanas darbus veiks operatīvie dienesti (VUGD, policija).

Iedzīvotāju evakuācijas nepieciešamība nosakāma pēc reālās situācijas izvērtējuma un tās turpmākās iespējamās attīstības prognozes (piemēram, vēja virziena izmaiņas, ugunsgrēka, noplūdes palielināšanās u.c.).

10.5. Nodrošina piesārņotās vietas izpēti, sanāciju un vides atjaunošanu, lai likvidētu avārijas iedarbību uz cilvēkiem vai vidi

Par vides piesārņojumu tiek paziņots VVD.

Objekta atbildīgā persona pēc avārijas noskaidro tās apstākļus un iespējamās cēloņus, kā arī apkopo informāciju par avārijas ietekmi uz cilvēkiem un vidi. Objekta atbildīgā persona plāno un realizē pasākumus, kas paredzēti, lai:

- samazinātu notikušās avārijas vidēja termiņa un ilgtermiņa iedarbību un sekas;
- izpētītu šīs avārijas ilgtermiņa iedarbību un sekas;
- novērstu šādas avārijas atkārtosšanās iespēju.

VVD pēc rūpnieciskās avārijas izveido un vada rūpnieciskās avārijas izvērtēšanas komisiju. Atbilstoši MK noteikumiem Nr.281-24.04.2007. „Noteikumi par preventīvajiem un sanācijas pasākumiem un kārtību, kādā novērtējams kaitējums videi un aprēķināmas preventīvo, neatliekamo un sanācijas pasākumu izmaksas”, ja ir nodarīts kaitējums videi, VVD nekavējoties nodrošina videi nodarītā kaitējuma vietas pārbaudi, lai sniegtu sākotnējo vērtējumu par kaitējumu videi un noteiktu neatliekamos pasākumus.

Pēc neatliekamo pasākumu veikšanas uzņēmums nekavējoties par to rakstiski informē VVD, kas organizē šo pasākumu izvērtēšanu un novērtē videi nodarīto kaitējumu.

Ja nepieciešams – uzņēmums izstrādā sanācijas plānu un iesniedz to VVD izvērtēšanai un apstiprināšanai.

Pēc sanācijas pasākumu veikšanas uzņēmuma atbildīgā persona rakstiski informē VVD par veiktajiem pasākumiem, pievienojot iesniegumam informāciju, kas apliecina, ka sanācijas pasākumi ir veikti atbilstoši VVD lēmumam.

11. Detalizēts šādu būtiskāko avārijas gadījumā nodrošināmo pasākumu apraksts (ja nepieciešams, pievienojot atbilstošus attēlus)

11.1. Evakuācijas pasākumi

Izdzirdot trauksmes sirēnas, objekta darbinieki un citas objektā esošas personas evakuējas atbilstoši evakuācijas shēmā norādītajiem virzieniem un pulcējas drošā pulcēšanās vietā, kas noteikta pie ofisa ēkas (5. pielikums). Cilvēki evakuējas pa tuvāko drošāko evakuācijas izeju.

Evakuāciju vada objekta atbildīgā persona un evakuācijā iesaistās uzņēmuma nodarbinātie. Objektā ir izvietotas evakuācijas zīmes uz sienām vai pie griestiem, lai nodarbinātajiem un citām objektā esošām personām palīdzētu atrast evakuācijas izejas. Evakuējoties nodarbinātie aicina uzņēmuma apmeklētājus evakuēties no uzņēmuma telpām, norādot tiem tuvākās drošākās evakuācijas izejas.

Ja ir iespējams, evakuē transporta vienības no potenciāli apdraudētās zonas, ja var radīt avārijas eskalāciju (piemēram, ar minerālmēsliem piekrauta automašīna ir jāattālina no siltumstarojuma avota).

Evakuācijas pulcēšanās vietā saskaita evakuējušos personālu un informāciju nodod VUGD Glābšanas darbu vadītājam.

Pēc evakuācijas, personas nedrīkst ieiet objekta ēkās līdz brīdim, kamēr nav saņemta atļauja no VUGD Glābšanas darbu vadītāja.

Evakuācijas ceļus uz izeju izveido un uztur tā, lai nepieciešamības gadījumā, darbinieki un objekta apmeklētāji nekavējoties un droši varētu atstāt apdraudētās vietas.

Durvis evakuācijas celos ir viegli atveramas no iekšpuses bez aizkavējuma un šķēršļiem. Par aizkavējumu tiek uzskatīts jebkurš šķērslis, kas liedz atvērt durvis ilgāk par 3 sekundēm.

Teritoriju uztur brīvu no degtspējīgiem atkritumiem. Ceļus un piebrauktuves pie objekta uztur tā, lai nodrošinātu ugunsdzēsības transportlīdzekļu piekļūšanu.

11.2. Pirmās palīdzības un neatliekamās medicīniskās palīdzības pasākumi cietušajiem

Objektā nodarbinātie pirmās palīdzības sniegšanā tiks apmācīti reizi gadā ikgadējo Civilās aizsardzības teorētisko apmācību ietvaros. Notiekot nelaimes gadījumam darba vietā ar cietušajiem, objekta darbinieki sniedz pirmo palīdzību un nekavējoties izsauc NMPD. Objekts ir nodrošināts ar pirmās palīdzības aptieciņām. Pēc tam, kad notikuma vietā ierodīs NMPD, pirmo palīdzību turpina sniegt NMPD darbinieki. Pēc pirmās palīdzības sniegšanas, ja nepieciešams, NMPD cietušo/-os transportē uz ārstniecības iestādi.

11.3. Sabiedriskās kārtības uzturēšana paaugstinātas bīstamības objektā un īpašuma apsardze

SIA LSEZ „DUNA” atrodas saimnieciski - rūpnieciskajā zonā LSEZ teritorijā, kur caurlaides režīmu kontrolē LSEZ apsardzes darbinieki.

Objekta apsardzi veic līgumorganizācija.

Objekta teritoriju ieskauj žogs, teritorija diennakts tumšajā laikā tiek apgaismota. Objektā tiek veikta videonovērošana.

11.4. Alternatīvā enerģijas avota nodrošināšana

Elektroenerģijas zudums neietekmē tehnoloģisko procesu drošību un nevar būt par cēloni ugunsgrēkiem vai citām avārijām ar bīstamajam vielām. Objektā nav alternatīvā enerģijas avota. AUATSS rezerves barošana tiek nodrošināta ar akumulatoru bateriju, kas garantē sistēmas normālu funkcionēšanu darba režīmā 72 stundas un trauksmes režīmā vismaz 0,5 stundu.

11.5. Paaugstinātas bīstamības objekta darbības nodrošināšanas vai tās drošas pārtraukšanas pasākumi

Avārijas vai avārijas draudu gadījumā līdz sekū ierobežošanai vai likvidēšanai, objekta darbība tiks pārtraukta, apstādinot tehnoloģiskos procesus. Tehnoloģisko procesu apturēšanas kārtību nosaka tehnoloģiskās instrukcijas.

Pēc situācija normalizēšanās, objekta darbību var atjaunot. Elektroenerģijas un tehnoloģiskā procesa apturēšana un atjaunošana nerada papildus bīstamību.

11.6. Preventīvie, gatavības, reaģēšanas un sekū likvidēšanas pasākumi⁷

Preventīvie pasākumi ir tādu pasākumu kopums, kuri tiek veikti, lai novērstu vai mazinātu avārijas draudus.

Avārijas brīdī preventīvos pasākumus neveic, bet veic reaģēšanu uz radušos situāciju, lai mazinātu vai likvidētu postošos apstākļus un to izraisītās sekas, novērstu vai mazinātu kaitējumu cilvēkiem, videi un īpašumam.

Personāla reaģēšanas efektivitāti nosaka sagatavotības līmenis, kā arī resursu un tehnisko līdzekļu pietiekamība nevēlama notikuma vai avārijas novēršanai.

Sagatavotība ir cilvēku un materiālo līdzekļu, struktūru sagatavotība un spēja, kas panākta iepriekšējās rīcības rezultātā un kas ļauj tiem nodrošināt efektīvu un ātru reaģēšanu uz avāriju.

Gatavības pasākumi ir tādu pasākumu kopums, kuri tiek veikti, lai sagatavotos katastrofas gadījumā nepieciešamajai rīcībai.

Reaģēšanas un sekū likvidēšanas pasākumus, kas veicami nevēlamu notikumu vai rūpniecisko avāriju gadījumos, plāno, apraksta uzņēmuma dokumentos, kuri ir paredzēti lietošanai vairākos līmeņos (individuālās rīcības, atrodoties konkrētā darba vietā, un kolektīvās rīcības):

- Darba aizsardzības instrukcijās;
- Ugunsdrošības instrukcijā; iekārtu ekspluatācijas instrukcijās;
- CA plānā (rīcības plānā).

⁷ Atbilstoši MK noteikumu Nr. 658-07.11.2017. "Noteikumi par civilās aizsardzības plānu struktūru un tajos iekļaujamo informāciju" 1. pielikumam

Saskaņā ar SEVESO direktīvu, avārijas rīcības plānus izstrādā šādiem mērķiem:

1. Incidentu ierobežošanai un novēršanai tā, lai mazinātu to ietekmi un kaitējumu cilvēku veselībai, īpašumam, videi;
2. Lai īstenotu nepieciešamos pasākumus cilvēku veselības un vides aizsardzībai pret lielu avāriju ietekmi;
3. Lai sniegtu vajadzīgo informāciju sabiedrībai un attiecīgajiem dienestiem vai iestādēm teritorijā;
4. Vides atjaunošanai un attīrīšanai pēc lielām avārijām.

Plānojot reaģēšanas pasākumus, ņem vērā:

- Noteiktos iekšējā riska scenārijus;
- Uzņēmuma vadības, nodarbināto, komersantu, valsts pārvaldes institūciju, operatīvo dienestu un pašvaldības institūciju, operatīvo dienestu un pašvaldības institūciju atbildības jomas;
- Reaģēšanas pasākumu prioritātes un hierarhiju;
- Sākotnējo informācijas saņemšanu;
- Komunikāciju;
- Sabiedrības informēšanu;
- Ugunsdzēsības un reaģēšanas pasākumus;
- Citi nepieciešamie pasākumi.

Ugunsgrēks objektā

3.tabula

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija/ persona	Izpildītāji
1. Preventīvie un gatavības pasākumi					
1.1.	Smēķēšana tikai speciāli aprīkotās vietās	Pastāvīgi	Uzņēmuma vadība	Objekta darbinieki	Objekta darbinieki
1.2.	Speciāli iekārtotas vietas degošu materiālu, atkritumu uzglabāšanai	Pastāvīgi	Uzņēmuma vadība	Par ugunsdrošību, darba aizsardzību un civilo aizsardzību nozīmētie atbildīgie darbinieki/ līgumorganizācijas	Par ugunsdrošību, darba aizsardzību un civilo aizsardzību nozīmētie atbildīgie darbinieki/ līgumorganizāciju pārstāvji
1.3.	Ugunsdrošības, darba aizsardzības un civilās aizsardzības dokumentācijas izstrāde un aktualizācija	Atbilstoši normatīvo aktu prasībām	Uzņēmuma vadība	Par ugunsdrošību, darba aizsardzību un civilo aizsardzību nozīmētie atbildīgie darbinieki/ līgumorganizācijas	Par ugunsdrošību, darba aizsardzību un civilo aizsardzību nozīmētie atbildīgie darbinieki/ līgumorganizāciju pārstāvji
1.4.	Darbinieku instrukcijas ugunsdrošībā, darba drošībā, elektrodrošībā, pirmajā palīdzībā un civilajā aizsardzībā	Reizi gadā	Uzņēmuma vadība	Par ugunsdrošību, darba aizsardzību un civilo aizsardzību nozīmētie atbildīgie darbinieki/ līgumorganizācijas	Par ugunsdrošību, darba aizsardzību un civilo aizsardzību nozīmētie atbildīgie darbinieki/ līgumorganizāciju pārstāvji
1.5.	Objekta apsardze	Pastāvīgi	Uzņēmuma vadība	Līgumorganizācija	Līgumorganizācija
1.6.	Objekta darbinieku apmācība gatavībai rīcībām avārijas gadījumā objekta teritorijā, tai skaitā praktisko iemaņu apgūšana ugunsdzēsamo aparātu lietošanā	Reizi gadā	Uzņēmuma vadība	Kompetents speciālists vai kompetenta institūcija	Kompetents speciālists vai kompetentas institūcijas parstāvji
1.7.	Nodarbināto vietējā līmeņa teorētiskās civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas mācības	Reizi 3 gados	Uzņēmuma vadība	Kompetents speciālists vai kompetenta institūcija	Kompetents speciālists vai kompetentas institūcijas parstāvji
1.8.	Objekta ēku un teritorijas nodrošināšana ar ugunsdzēsības līdzekļiem	Pastāvīgi noteiktā daudzuma	Uzņēmuma vadība	Par ugunsdrošību, darba aizsardzību un civilo aizsardzību nozīmēti atbildīgie darbinieki	Par ugunsdrošību, darba aizsardzību un civilo aizsardzību nozīmēti atbildīgie darbinieki
1.9.	AUTSS tehniskā apkope un remonts	Atbilstoši grafikam vai pēc	Uzņēmuma vadība	Ārpakalpojuma sniedzējs, saskaņā ar līgumu	Ārpakalpojuma sniedzējs, saskaņā ar līgumu

		nepieciešamības			
1.10.	Objekta ēku un teritorijas aprīkošana ar drošības zīmēm atbilstoši MK noteikumiem Nr.238-19.04.2016 „Ugunsdrošības noteikumi”	Atbilstoši normatīvo aktu prasībām	Uzņēmuma vadība	Atbildīgais par ugunsdrošību	Atbildīgais par ugunsdrošību
1.11.	Elektroinstalācijas mērījumu veikšana	Atbilstoši normatīvo aktu prasībām	Uzņēmuma vadība	Ar atbilstošu sertifikātu darba veicējs	Ar atbilstošu sertifikātu darba veicējs
1.12.	Zibens novadīšanas sistēmas pārbaude	Atbilstoši normatīvo aktu prasībām	Uzņēmuma vadība	Ar atbilstošu sertifikātu darba veicējs	Ar atbilstošu sertifikātu darba veicējs
2. Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi					
2.1.	VUGD izsaukšana	Nekavējoties	Jebkurš darbinieks, kurš pamanījis ugunsgrēku	Jebkurš darbinieks, kurš pamanījis ugunsgrēku	Jebkurš darbinieks, kurš pamanījis ugunsgrēku
2.2.	AUATSS iedarbināšana, nospiežot trauksmes pogu (ja sistēma nebūs iedarbojusies automātiski)	Nekavējoties	Jebkurš darbinieks, kurš pamanījis ugunsgrēku	Jebkurš darbinieks, kurš pamanījis ugunsgrēku	Jebkurš darbinieks, kurš pamanījis ugunsgrēku
2.3.	AUATSS nostrādājošās zonas pārbaude	Nekavējoties, saņemot AUATSS signālu	Objekta atbildīgā persona	Objekta atbildīgā persona	Objekta atbildīgā persona
2.4.	VUGD izsaukšana	Pēc zonas pārbaudes, ja tiek konstatēts ugunsgrēks	Objekta atbildīgā persona	Objekta atbildīgā persona	Objekta atbildīgā persona
2.5.	Tehnoloģisko procesu apturēšana	Nekavējoties	Objekta atbildīgā persona	Objekta darbinieki	Objekta darbinieki
2.6.	Elektropadeves atslēgšana	Nepieciešamības	Objekta	LSEZ dežurējošais elektriķis	LSEZ dežurējošais elektriķis

		gadījumā pēc situācijas izvērtējuma	atbildīgā persona		
2.7.	Veikt visus iespējamus pasākumus ugunsgrēka likvidēšanai un ierobežošanai	Nekavējoties, ja tas neapdraud nodarbināto veselību un dzīvību	Objekta darbinieki	Objekta darbinieki	Objekta darbinieki
2.8.	Tehnoloģisko iekārtu, elektroiekārtu atslēgšana	Pirms evakuācijas	Darbinieks, kurš trauksmes atskanēšanas brīdī tieši strādā ar konkrēto elektroiekārtu	Darbinieks, kurš trauksmes atskanēšanas brīdī tieši strādā ar konkrēto elektroiekārtu	Darbinieks, kurš trauksmes atskanēšanas brīdī tieši strādā ar konkrēto elektroiekārtu
2.9.	Objekta darbinieku un apmeklētāju evakuācija uz drošu pulcēšanās vietu	Nekavējoties, izdzirdot trauksmes sirēnu	Darbinieki un apmeklētāji	Darbinieki un apmeklētāji	Darbinieki un apmeklētāji
2.10.	Materiālo vērtību evakuācija	Pēc situācijas izvērtējuma, ja tas netraucē cilvēku evakuācijai	Objekta darbinieki	Objekta darbinieki	Objekta darbinieki
2.11.	VUGD sagaidīšana	Objektā ierodoties VUGD	Objekta atbildīgā persona	Objekta atbildīgā persona	Objekta atbildīgā persona
2.12.	VUGD informēšana par esošo situāciju un veiktajiem pasākumiem notikuma vietā	Objektā ierodoties VUGD	Objekta atbildīgā persona	Objekta atbildīgā persona	Objekta atbildīgā persona
2.13.	Rīkoties saskaņā ar VUGD rīkojumiem un sniegt VUGD visu iespējamo atbalstu avārijas pārvaldīšanas pasākumu īstenošanā	Līdz avārijas likvidācijai, ja tas neapdraud nodarbināto veselību un dzīvību	VUGD	Objekta darbinieki	Objekta darbinieki

11.7.Pasākumi pēc avārijas, kas nepieciešami, lai novērstu, likvidētu vai būtiski samazinātu avārijas ietekmi uz cilvēkiem vai vidi

Uzņēmums uzreiz pēc avārijas veic neatliekamās pasākumus, lai samazinātu turpmāko avārijas izraisīto kaitējumu cilvēkiem un videi. Ja nepieciešams – uzņēmums izstrādā sanācijas pasākumu plānu, kurā norāda neatliekamās īstermiņa pasākumus, vidējā termiņa un ilgtermiņa pasākumus, darbu izpildei nepieciešamos materiāltehniskos u.c. resursus, finansējumu, izpildītājus, plānoto darbu secību, to izpildes termiņus. Plāns saskaņojams ar VVD.

Pēc plāna apstiprināšanas, uzņēmums organizē plānā minēto pasākumu izpildi.

12.Apraksts par rīcību avārijas draudu vai avārijas nevēlamo seku apjoma vai smaguma samazināšanai vai ierobežošanai un stāvokļa kontrolei, norādot iekārtas, kas jāšargā vai jāglābj no avārijas ietekmes, kā arī avārijas izejas, pulcēšanās vietas un evakuācijas ceļus un kārtību, kādā apstādināmi tehnoloģiskie procesi, iekārtas vai objekti

Rūpnieciskās avārijas nevēlamo seku apjoma vai smaguma samazināšanai kā primārais uzdevums ir objekta darbinieku un citu personu veselības un dzīvības saglabāšana.

Avārijas vai tās draudu gadījumā tiek apturēts tehnoloģiskais process.

Izdzirdot trauksmes sirēnu, objekta darbinieki un citas objektā esošas personas evakuējas atbilstoši evakuācijas shēmā norādītajiem virzieniem un pulcējas drošā pulcēšanās vietā (skatīt 5. pielikumu).

Ja tas ir iespējams un neapdraud darbinieku dzīvību un veselību, objekta atbildīgā persona organizē materiālo vērtību (automašīnu, datortehnikas u.c.) evakuāciju. Materiālo vērtību evakuācija tiek organizēta tikai tad, ja tā netraucē cilvēku evakuācijai.

Ja ir iespējams, evakuē transporta vienības no potenciāli apdraudētās zonas, ja var radīt avārijas eskalāciju (piemēram, ar minerālmēsliem piekrauta automašīna ir jāattālina no siltumstarojuma avota).

Ja iespējams, tad nepieciešams atslēgt elektroietaišu un tehnoloģisko iekārtu elektroapgādi, kas atrodas vai var atrasties avārijas vietā, izņemot uguns aizsardzības sistēmām paredzēto elektroapgādi. Elektroapgādes atslēguma vietas skatīt 1. pielikumā, elektroapgādi atslēdz LSEZ dežurējošais elektriķis.

Lai novērstu citu personu apdraudējumu pēc notikušās avārijas (ugunsgrēks, produktu nobirums, sprādziena draudi) ar valsts policijas personāla resursu iesaistīšanu tiks izveidots apdraudētās teritorijas cilvēku un transporta kustības ierobežojums, lai nepieļautu nepiederošu personu piekļūšanu avārijas stāvoklī esošam objektam.

13.Resursu (arī materiālo rezervju, signalizācijas un citu drošības iekārtu, atbilstoši apmācītu darbinieku un citu pieejamo resursu) raksturojums, norādot:

13.1.Resursus, kas pieejami paaugstinātas bīstamības objektā:

13.1.1.Agrīnās brīdināšanas sistēma, sakaru nodrošinājums

Par uzņēmumā notikušo avāriju objekta darbiniekus paredzēts brīdināt: mutiski, pa mobilajiem tālruņiem, kā arī nospiežot trauksmes pogu, tādējādi iedarbinot AUATSS sirēnu. Trauksmes pogu izveidojumu objektā skatīt 3. pielikumā.

Ārējo apdraudējumu vai katastrofu gadījumos informāciju par iespējamiem apdraudējumiem var saņemt no plašsaziņas līdzekļiem.

13.1.2. Ugunsdrošības un ugunsdzēsības inženiertehniskās sistēmas un aprīkojums

Automātiskā ugunsgrēka atklāšanas un trauksmes signalizācijas sistēma (AUATSS)

AUATSS – stacionāra inženiertehniskā sistēma, kas automātiski atklāj ugunsgrēka izcelšanos un signālu par ugunsgrēku vai sistēmas bojājumiem pārraida uz kontroles un signalizācijas pulti, ugunsgrēka gadījumā iedarbina aizsargājamā būvē trauksmes signālu izziņošanas ierīces, kā arī izstrādā signālus citu inženiertehnisko sistēmu vadībai.

AUATSS kontroles vadības paneļi izvietoti noliktavās Nr.2., 4., 5., 8. un 9.

AUATSS pastāvīgi tiek uzturēta darba kārtībā un ekspluatēta atbilstoši ekspluatāciju regulējošo normatīvo aktu un ražotāja prasībām.

Objektā ir vairākas AUATSS uztveršanas, kontroles un indikācijas iekārtas (turpmāk tekstā – pultis), kā arī signāls par bojājumu vai ugunsgrēku tiek nosūtīts uz apsardzes centrālo pulti.

Uz līguma pamata ar apkalpes uzņēmumu ir paredzēta AUATSS tehniskā apkope, tai skaitā, arī AUATSS un tās ierīču pārbaude, lai to ekspluatācijas termiņš nepārsniegtu ražotāja noteikto ekspluatācijas termiņu.

Objekta darbiniekiem (direktoram, sagādniekam, dokeriem) un apsardzes darbiniekiem ir jāveic instruktāža par AUATSS, un tiem jāpārzin:

- Uguns aizsardzības sistēmas darbības noteikšanas kārtību;
- Uguns aizsardzības sistēmas ekspluatācijas nosacījumiem;
- Aizsargājamo telpu nosaukumiem un atrašanās vietām;
- Rīcību gadījumā, ja no uguns aizsardzības sistēmas pienāk trauksmes signāls par ugunsgrēka izcelšanos vai sistēmas bojājumu, kā arī rīcību stacionārās ugunsdzēsības sistēmas darbības laikā un pēc sistēmas funkciju izpildes.

AUATSS iedarbošanās gadījumus (tai skaitā iedarbošanās gadījumus tehniskās apkopes gaitā) un bojājumus reģistrē uguns aizsardzības sistēmas iedarbošanās gadījumu un bojājumu uzskaites žurnālā.

AUATSS ir nepārtraukti ieslēgta automātiskajā darba gaidīšanas režīmā un ugunsgrēka gadījumā pilda tai noteiktās funkcijas.

AUATSS pastāvīgi uztur darba kārtībā un ekspluatē atbilstoši ekspluatāciju regulējošo normatīvo aktu un ražotāja prasībām.

AUATSS manuālās tālvadības iedarbināšanas ierīces izvietotas pieejamās vietās, aizsargātas pret nejaušu iedarbināšanu, nodrošinātas ar paskaidrojošiem uzrakstiem un apzīmētas ar šādu drošības zīmi:

4.attēls. Uguns aizsardzības sistēmas manuālā iedarbināšanas ierīce

Uguns aizsardzības sistēmas darbību atjauno pēc iespējas īsākā laikā, bet ne vēlāk kā 24 stundu laikā pēc uguns aizsardzības sistēmas iedarbošanās vai bojājuma konstatēšanas brīža.

Neautomātiska dūmu un karstuma izvades sistēma

Neautomātiska dūmu un karstuma izvades sistēma – stacionāra inženiertheniskā sistēma, kas ugunsgrēka gadījumā, saņemot vadības signālu no citas automatiskās uguns aizsardzības sistēmas, kura konstatējusi ugunsgrēka izcelšanos, nodrošina dūmu un karstuma izvadi no aizsargājamās telpas ārpus būves, radot aizsargājamās telpās dabīgo vai mehānisko dūmu vilkmi. Ar neautomātisko dūmu un karstuma izvades sistēmu ir aprīkota tikai 8. noliktava.

Iekšējais ugunsdzēsības ūdensvads

Iekšējais ugunsdzēsības ūdensvads – iekšējie ugunsdzēsības krāni, ūdens padeve tiek nodrošināta no LSEZ ūdensvada. Iekšējais ugunsdzēsības ūdensvads izbūvēts visā angāra platībā gar ārsienu perimetru. Iekšējais ugunsdzēsības ūdensvads ir sausā tipa. Sistēmas papildīšana notiek ar elektromehāniskā ventiļa palīdzību. Elektromehāniskā ventiļa ieslēgšana nodrošināta ar trauksmes pogas palīdzību, impulss tiek padots uz automatiskās ugunsgrēka atklāšanas un trauksmes signalizācijas sistēmas vadības bloku, kurš savukārt padod strāvu elektromehāniskā ventiļa atvēršanai. Visi ugunsdzēsības krāni izvietoti blakus evakuācijas izejām un blakus trauksmes pogām.

Iekšējo ugunsdzēsības krānu atrašanās vietu objektā apzīmē ar šādu drošības zīmi:

5.attēls. Ugunsdzēsības krāns ar šļūteni

Ūdensapgādes tīklu bojājumu gadījumos objekta dežurants ziņo LSEZ atbildīgajai personai, kurš organizē pasākumus bojājumu novēršanai.

Ārējā ugunsdzēsības ūdensapgāde

Ārējā ugunsdzēsības ūdensapgāde – ugunsdzēsības hidranti. Objektā tiešā tuvumā (skatīt 6. pielikumā) atrodas vairāki “Maskavas” tipa ugunsdzēsības hidranti. Ūdens apgāde un kanalizācija ir pieslēgta un nodrošināta no LSEZ un kanalizācijas tīkla LSEZ.

Ugunsdzēsības hidranti tiek apzīmēti ar šādu zīmi:

6.attēls. Ūdens ugunsdzēsības hidrants

Nepieciešamības gadījumā ūdeni ugunsdzēsības vajadzībām iespējams ņemt no kanāla, piebraukšanas vietu pie kanāla skatīt 6. pielikumā.

Ugunsdzēsības ūdensapgādes sistēma atbilst tehniskā projekta risinājumiem un ugunsdzēsības ūdensapgādes būvniecību regulējošo normatīvo aktu prasībām. To uztur darba kārtībā un nodrošina brīvu piekļu tai.

Ugunsdzēsības ūdensapgādes sistēmas bojājumus novērš pēc iespējas īsākā laikposmā, bet ne vēlāk kā 48 stundu laikā pēc bojājuma konstatēšanas brīža. Par plānoto remontu, kura dēļ tiks atvienots vai pazemināts spiediens ugunsdzēsības ūdensapgādes ārējā sistēmā, atbildīgā persona rakstiski informē VUGD. Ja neplānota remonta dēļ tiek atvienots vai pazemināts spiediens ugunsdzēsības apgādes

ārējā sistēmā, atbildīgā persona nekavējoties informē VUGD, zvanot uz vienoto ārkārtas palīdzības izsaukumu numuru 112.

Ugunsgrēka dzēšanai paredzētās ierīces, iekārtas, tehnika, inventārs un aprīkojums

Objektā no ugunsdzēsības līdzekļiem atrodas pulvera, ogļskābās gāzes ugunsdzēsības aparāti, ugunsdzēsības pārklāji un ugunsdzēsības krāni. Ugunsdzēsības aparātus izvieto un ekspluatē atbilstoši to ražotāja prasībām. Maksimālais attālums no jebkuras vietas telpā līdz ugunsdzēsības aparāta atrašanās vietai nepārsniedz 30 metrus.

Nodarbinātais, pārvietojoties pa objekta telpām un vizuāli pamanot ugunsdzēsības aparātu tehniskā stāvokļa bojājumu, par to nekavējoties ziņo objekta par ugunsdrošību atbildīgajai personai.

Ugunsdzēsības aparāti objektā izvietoti redzamās, viegli pieejamās vietās.

Ugunsdzēsības aparātu tehnisko apkopi, remontu un uzpildi veic atbilstoši ražotāja prasībām.

Ugunsdzēsības aparātu atrašanās vietas objektā tiek apzīmētas ar šādu drošības zīmi:

7.attēls. Ugunsdzēsības aparāts

13.1.3.Paaugstinātas bīstamības objekta reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumu veikšanas vienības vai ugunsdrošības, ugunsdzēsības un glābšanas dienesta materiāltechniskais nodrošinājums

Avārijgatavības nodrošināšana ir saistīta ar resursu plānošanu un nodrošināšanu. Izšķir divu veidu resursus:

- tehniskie resursi;
- cilvēku resursi.

Objektā, atbilstoši normatīvo aktu regulējumam, nav nepieciešams izveidot reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumu veikšanas vienību vai ugunsdrošības, ugunsdzēsības un glābšanas dienestu.

Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumus avārijas gadījumā objektā veic objekta darbinieki saskaņā ar instrukcijām un rīcības plānu. Objekta darbinieki ir nodrošināti ar individuālajiem aizsardzības līdzekļiem.

Par materiāltechnisko nodrošinājumu atbild objekta atbildīgā persona.

13.1.4.Individuālie vai kolektīvie aizsardzības līdzekļi un to izmantošanas kārtība

Objekta darbinieki, atbilstoši darba vides risku novērtējumam, ir nodrošināti ar visiem nepieciešamajiem individuālajiem aizsardzības līdzekļiem un apmācīti to lietošanā.

13.1.5.Pirmās palīdzības sniegšanai nepieciešamo materiālu saraksts un to izvietojums objektā

Objekts ir nodrošināts ar trīs pirmās palīdzības aptieciņām. Pirmās palīdzības aptieciņas atrodas ofisa telpā (1 gab.), strādnieku ģērbtuvē (ofisa ēkā) (1 gab.) un mehāniskajā darbnīca blakus 5. noliktavai (1 gab.).

Pirmo palīdzību aptieciņu saturs atbilst 2010. gada 3. augusta MK noteikumos Nr. 713 „Noteikumi par kārtību, kādā nodrošina apmācību pirmās palīdzības sniegšanā, un pirmās palīdzības aptieciņas medicīnisko materiālu minimumu” noteiktajam.

13.1.6. Inženiertehnika, transports, darbarīki, speciālais apģērbs, materiālās rezerves vai uzkrājumi

Objekta rīcībā ir šādi tehniskie resursi:

- traktori iekrāvēji (VOLVO L70, VOLVO L70G);
- 3 portālceltņi;
- Birstošo kravu pārkraušanas termināls noliktava-kuģis lenta 70 m gara (jauca 150-200 t stundā).

13.1.7. Avārijas izplatību ierobežojošās iekārtas, avārijas noplūžu savākšanas iekārtas un rezervuāri, aizsargvaļņi, avārijas piesārņojuma noteikšanas ierīces un citas cilvēka drošībai vai vides aizsardzībai paredzētas iekārtas un aprīkojums

Amonija nitrāta minerālmēsli, iepakoti 600 kg big-bag maisos, objektam tiek atvesti ar kuģi, dzelzceļa vagoniem vai autotransportu un īslaicīgi uzglabāti slēgtā noliktavā Nr. 9 uz betonēta pamata, novietoti uz koka paletēm. Dzelzceļa vagonu un autotransporta pieņemšanas laukumi ir betonēti. Amonija nitrāta minerālmēsli tiek izvesti ar autotransportu vai kuģi.

Ja notikusi amonija nitrāta minerālmēsli izbiršana, objekta darbinieki izbirušo produktu savāc ar lāpstām un saber maisos un, izmantojot objekta rīcībā esošos iekrāvējus, aizved prom no negadījuma vietas.

Mazu nobirumu gadījumos, izbirušie amonija nitrāta minerālmēsli tiek vai nu uzslaucīti ar birstēm vai, izmantojot lāpstas, savākti speciālās tvertnēs.

Ja nepieciešams, tiek izmantots absorbents (piemēram, kūdra) mazu minerālmēsli nobirumu savākšanai.

13.2. Resursus, kurus paredzēts piegādāt no citiem komersantiem saskaņā ar savstarpējās palīdzības un sadarbības vienošanos, kā arī laiku, kādā iespējams saņemt attiecīgos resursus

Avārijas pārvaldīšanas papildresursi, kurus paredzēts piegādāt no citiem komersantiem, nav nepieciešami. Līgumi par citu komersantu iesaisti objekta avārijas pārvaldīšanā nav noslēgti. Pēc nepieciešamības, objekta atbildīgā persona lems par papildresursu iesaistīšanu, vienojoties ar attiecīgo resursu īpašnieku.

14. Informācija par laiku, kādā pēc attiecīgās informācijas saņemšanas Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests un citi avārijas dienesti var ierasties avārijas vietā

VUGD ierašanās laiku notikuma vietā reglamentē MK noteikumu Nr.297-17.05.2016. "Kārtība, kādā Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests veic un vada ugunsgrēku dzēšanu un glābšanas darbus" 5. un 6. punkts, kas nosaka, ka VUGD apakšvienības izbrauc no tuvākās daļas vai posteņa garāžas 90 sekunžu laikā pēc nosūtīšanas uz notikuma vietu un notikuma vietā ierodas 8 minūšu laikā.

Provizorisks VUGD KRP struktūrvienību ierašanās laiks:

- Liepājas 2.daļa, attālums 3,1 km, adrese: Liepāja, Ziemeļu iela 21A, ierašanās laiks pēc izsaukuma saņemšanas ~ 8,5 min;
- Liepājas 1.daļa, attālums 3,4 km., adrese: Liepāja, Ganību iela 63/67, ierašanās laiks pēc izsaukuma saņemšanas ~ 9,5 min;

- Liepājas 1.daļas 1. postenis, attālums ~ 9,5 km, adrese: Liepāja, Kapsēdes iela 6, ierašanās laiks pēc izsaukuma saņemšanas ~ 16,5 min.

NMPD brigāžu ierašanās laiku notikuma vietā reglamentē MK noteikumu Nr. 555-28.08.2018. “Veselības aprūpes pakalpojumu organizēšanas un samaksas kārtība” 122. punkts, kas nosaka, ka NMPD brigādei notikuma vietā valstspilsētās jāierodas ne vēlāk kā 12 minūšu laikā no izsaukuma pieņemšanas laika.

Valsts policijas ierašanās laiku notikuma vietā reglamentē MK noteikumu Nr. 190-20.03.2012. “Noteikumi par notikumu reģistrēšanas kārtību un policijas reaģēšanas laiku” 9. punkts, kas nosaka, ka policija reaģē uz saņemto informāciju par notikumu 15 minūšu laikā pēc informācijas saņemšanas operatīvās vadības struktūrvienībā.

15.Kārtība, kādā sniedzama palīdzība Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestam un veicamas darbības ārpus objekta teritorijas avārijas bīstamības vai seku samazināšanai

Avārijas gadījumā, objektā ierodoties VUGD struktūrvienībai, objekta darbinieki informē ugunsgrēka dzēsšanas un glābšanas darbu vadītāju (VUGD GDV) par cilvēkiem, kuri atrodas vai varētu atrasties apdraudētajā vietā, objekta ugunsdzēsības ūdens ņemšanas vietām un piebraukšanas ceļiem, ugunsbīstamību, veiktajiem pasākumiem notikuma vietā un citiem bīstamiem faktoriem.

Vienlaikus, jāizsniedz bīstamo produktu drošības datu lapas, kā arī citus pieprasītos dokumentus. VUGD GDV pārņem avārijas likvidēšanas darbu vadību un uzņēmuma darbinieki pilda VUGD GDV rīkojumus.

Atbilstoši MK noteikumiem Nr. 131-07.03.2017. “Noteikumi par juridiskās vai fiziskās personas resursu iesaistīšanu reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumos vai ugunsgrēka dzēšanā, vai glābšanas darbos, kā arī tai radušos izdevumu un zaudējumu kompensācijas aprēķināšanas kārtību”, ja nepieciešams, VUGD reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumos var iesaistīt SIA LSEZ „DUNA” rīcībā esošos resursus.

Lēmumu par resursu iesaistīšanu pieņem:

- reaģēšanas pasākumos un seku likvidēšanas pasākumos – reaģēšanas un seku likvidēšanas darbu vadītājs;
- ugunsgrēka dzēšanā vai glābšanas darbos – ugunsgrēka dzēsšanas un glābšanas darbu vadītājs.

Atbilstoši MK noteikumu Nr. 131 „Rūpniecisko avāriju riska novērtēšanas kārtība un riska samazināšanas pasākumi” VI nodaļas prasībām, objektam nav jāizstrādā Ārpusobjekta civilās aizsardzības plāns.